

Sanayide Kârlar Düşüyor!

VİZYON BİLGİ TEKNOLOJİLERİ

E-FATURA ve E-DEFTER

çözümlerini sunar

SAP, ORACLE, AXAPTA

EM Yönetim ve Danışmanlık
İşbirliği ile geliştirilmiştir.

i-GATE

efatura@vbt.com.tr

0-216-5776921

- Gelir İdaresi Başkanlığı sistemleri ile entegre çalışır.
- SAP, Oracle ve Microsoft'un ERP çözümleri ile entegre çalışır.
- Gelir İdaresi Başkanlığı tarafından yayınlanan tebliğler, Vergi Usul Kanunu ve Türk Ticaret Kanunu hükümleri ile uyumludur.

MEVZUAT:2011 YILI CİROLARI BELİRLENEN SINIRLARI AŞAN MÜKELLEFLERİN MUTLAK SURETLE - Elektronik fatura uygulamasına; 2013 takvim yılı (1/9/2013 tarihi itibariyle Gelir İdaresi Başkanlığı'na başvurulması gerekmektedir.)- Elektronik defter uygulamasına; ise 2014 takvim yılı (Elektronik defter yazılımlarını kendi geliştiren mükelleflerin 1/9/2014 tarihi itibariyle elektronik defter test süreçlerini başarı ile tamamlamış olmaları gerekmektedir.)

GvH BİLİŞİM
Axapta Çözüm Ortağı

Çözüm Ortaklığı talepleriniz için irtibat:
Ferhan SAYIN

vbt.com.tr

"Güvenli teknik çözümler"

Endüstriyel tesislere ait ısı santralleri ve mekanik uygulamaları,
tesis kurma, planlama, proje yapım etüd ve fizibilite konularında faaliyet gösteren **PETEK İNŞAAT**,
25 yıllık tecrübesi, uzman kadrosu ile teknolojik gelişmeleri yakından takip ederek
çalışmalarını sürdürecektir.

Demirciler Sitesi 9. Cadde No: 63 Zeytinburnu - İSTANBUL
Tel: +90 212 547 08 77 (pbx) Faks: +90 212 558 73 57
www.peteklimited.com.tr

PETEK İNŞAAT

SD 110
50 x 4 x 200 cm

SD 130
50 x 4 x 200 cm

SD 150
50 x 4 x 200 cm

SD 120
50 x 4 x 200 cm

SD 140
50 x 4 x 200 cm

SD 160
50 x 4 x 200 cm

DIŞ CEPHE KAPLAMALARI

Yapılarınızın en iyi, en güvenilir dostu:
Sırf moda diye, dış etkenler dayanıksız ve pahalı kaplamalar, binanızın genel dokusu ile bir bütünlük sağlamıyor ise paranızı sakoğa atmıő olursunuz.

Peki nedir bu inceelikler...

Ulaő Polistren'in dış cephe kaplama malzemeleri binalarınıza görsel mükemeliğe ve dış etkenlere en dayanıklı malzeme olmasının yanısıra benzer ürünlere göre daha ekonomiktir.

Yıl: 16 Sayı:91 ARALIK 2015
E-dergimiz ayda bir yayımlanmaktadır
Yaygın süreli yayın

ISSN 1304-0464

ULUSAL SANAYİCİ VE İŞ ADAMLARI
DERNEĞİ
ADINA SAHİBİ:
BiroL BAŞARAN

Sorumlu Yazı İşleri Müdürü
Samim UYKUSEVEN

Genel Yayın Yönetmeni
Şenol ÇARİK

Görsel Yönetmen
Güney YILMAZ

Bildiren Yönetim Yeri:
USİAD Genel Merkez:
Keskin Kalem Sok. Esen Apt. No. 6/6
Esentepe- Şişli -İstanbul
Tel: (0 212) 217 36 48
Faks: (0 212) 217 36 50
e-posta: iletisim@usiad.net
bilgi@usiad.net
www.usiad.net

Danışma Kurulu: (Alfabetik Sırayla)
Doç. Dr. Barış Doster
Prof. Dr. Emin Gürses
Prof. Dr. Eren Omay
Prof. Dr. Erol Manisalı
Prof. Dr. Gülten Kazgan
Prof. Dr. İ. Yaşar Hacısalihoğlu
Mete Akyol
Murteza Çelikel
Şefik Soyuyüce
Prof. Dr. Şükrü Sina Gürel

Prof.Dr. Alpaslan Işıklı
Prof. Dr. İ. Reşat Özkan
Dr. Necip Hablemitoğlu
Cevdet İnci
Onursal Başkan:
Kemal Özden

USİAD Denizli Şube:
Stak Cad. No: 29 K: 6
Tel-Faks: (0 258) 264 27 28

USİAD İzmir Girişim Kurulu:
5709 Sk. No: 37 Karabağlar
Tel ve Faks: (0 232) 253 10 08
E-posta: tbayir@as-el.com.tr

Dergimize gönderilecek yazılar e-posta ile
iki sayfayı geçmeyecek şekilde
gönderilmelidir. Yazılardan yazarlar, reklam-
lardan firmalar sorumludur. Kaynak gösterilerek
alıntı yapılabilir.

USİAD Başkanı Birol Başaran:“Yerli Malı Haftası” Kutlu Olsun

9

MAKALE

Prof. Dr. Mustafa KAYMAKÇI:
NEDEN YERLİ MALI
KULLANMALIYIZ?

17

HABER

FED Faiz Kararını Açıkladı!

20

HABER

Türk Çiftçisini Tekrar Pamuğa
Yönlendirmek için Acil Önlem
Paketi Şart!

11

MAKALE

Prof. Dr. Ayhan Çıkın
Yerli Malı Kullanımından Yerel
Kaynakların Kullanımına...

18

MAKALE

Dr. Mahfi Eğilmez
Fed'in Faiz Artırmasının Olası
Etkileri

24

HABER

MMO: Sanayide Kârlar
Düşüyor!

16

BM Kalkınma Programı eski Müdürü, Ekonomist Bartu Soral:
Büyümede Açıklanan Veriler Birbirine Çelişiyor!

Kendi malını kullan

Kendi ülkeni zengin et

Biz ithal mallar kullandıkça, bize mal satan ülkenin üretimi, kalitesi, verimi ve kârı artıyor; kendi üretimimiz ise düşüyor. Onlar, bizim paralarımızla kendi insanlarına daha iyi sağlık ve eğitim hizmeti, daha bakımlı kentler, daha konforlu bir yaşam sağlıyor. Bizim ülkemizde üretimin ve kazancın azalması ise, yaşam koşullarımızın her gün daha da kötüye gitmesi demektir.

USİAD

ULUSAL SANAYİCİ VE İŞADAMLARI DERNEĞİ

USİAD Başkanı Birol Başaran “Yerli Malı Haftası” Kutlu Olsun

Derneğimizin Başkanı Birol Başaran, ülkemizde 1929 yılında kanun haline getirilen ve 1946 yılından bu yana her yıl 12-18 Aralık tarihleri arasında kutlanan “Yerli Malı ve Tutum Haftası”na ilişkin bir açıklama yaptı. Başaran, açıklamasında şunları ifade etti:

USİAD (Ulusal Sanayici ve İş Adamları Derneği) olarak, yurdumuzun ekonomik bağımsızlığının korunması ve sürdürülebilir bir ekonomik alt yapı konusunda stratejik öneme sahip olan Yerli Malı Haftası'nın bir nostalgî değil, zorunluluk olduğunu vurguluyoruz

ve “Yerli Malı ve Tutum Haftası”nı hatırlatmayı bir görev biliyoruz.

1929'da kanun haline getirilen ve 1946'dan itibaren kutlanan Yerli Malı Haftası, yurttaşlarımıza yerli malı kullanmanın, tutumlu olmanın ve yatırım yapmanın önemini hatırlatmak amacıyla her yıl 12-18 Aralık tarihleri arasında kutlanmaktadır. Ancak, özellikle 1980'lerden itibaren önce içi boşaltılmış ve maalesef sonrasında da unutturulmuştur.

Oysa ABD'nin bile 1936'da federal yasa (Use American) yaptığı ve 1984'de güncellediği ‘Yerli Malı Kullan’ çağrısı, bu konunun ne denli önemli olduğunu ortaya koymaya yetmiyor

mu?

En basit bir ifadeyle “Acaba fazla ithalat mı yapıyoruz, üretim yapmıyor muyuz” sorusunu kendimize sorduğumuz takdirde ekonomimizi korumak gerektiğini de ortaya koymuş olabiliriz.

Biraz daha geriye gitmekte ve hatırlamakta fayda var diye düşünüyorum. Ülkemizin iktisadi yönden kalkınması ve bağımsızlığımızın korunması için Yerli Malı üretimi ve kullanılmasının fikri temelleri 1923 yılında İzmir İktisat Kongresi'nde atılmıştı. Büyük Önderimiz Mustafa Kemal Atatürk, İstanbul Milli Sanayi Birliği'nin yerli mallar sergisindeki “Türk yurdu, Türk iktisadı, Türk eliyle, Türk tarihiyle yükselir. Türkler, TÜRK MALI alınız, TÜRK MALI kullanınız; Türk parası Türk toprağında kalsın” sözleriyle Türk Malı'nın önemini en güzel şekilde vurgulamıştır. Atatürk'ün sözleri aslında bugünkü durumumuzu ortaya koymakta; tehlikeyi daha o günden gördüğünü göstermektedir.

Bugün birçok alanda yerli üretimimiz durma noktasındadır. Çokça dile getirildiği gibi adeta “İthal Ürün Cehennemi”ne dönmüştür ülkemiz. 1980 sonrası uygulanan politikalar sanayimizi, tarımımızı yani bir bütün halinde üretimimizi bitirme noktasına getirmiş, var olan kurumlarımız önce yerli firmalara özelleştirme eliyle devredilmiş, en nihayetinde ise yabancıların eline geçmiştir. Ve sonuç olarak bugün birçoğu üretimini ya durdurmuş ya da daha ucuz dış pazarlara taşımıştır.

DİĞER ÜLKELER NE YAPIYOR?

Bazı çevreler bizi bu görüşlerimizden ötürü desteklerken kimileri halâ bu çağda bu kafada insanlar kaldı mı gözüyle; kimileri ise çabalarının güzel ama bir sonuç vermez diyerek karşılıyor. Sık sık dile getirdiğimiz ve derneğimizin varoluş gerekçesi olan ‘Yerli Malı’ ve ‘Ulusal Ekonomi’ kavramlarına bugün olduğu gibi geçmişte de içlerinde büyük

şehirlerimizin ticaret ve sanayi odaları başkanlarının da olduğu bazı çevreler tabiri caizse dudak büküyorlardı. “Bu zamanda, bu devirde, küreselleşen bu dünyada olur mu?” ile başladıkları konuşmalarını “dinozor” benzetmesiyle tamamlıyorlardı.

Ulusal çıkarlarımızı gözetmek, ulusal ekonomiye katkı koymak bizim “özümlerimiz”imiz.Peki, biz meseleye böyle yaklaşırken bizi eleştirenlere ise örnek aldıkları ülkelerin neler yaptıklarını hatırlatmakta fayda var. Ekonomileri bize göre daha ileride olan ülkelerde düzenlenen kampanyalar ile ülke insanı kendi ülkesinin malını satın almaya teşvik ediliyor. Bu ülkelerin en başında gelen Amerika’da her yıl ‘Buy American’ (Amerikan Satın Al) kampanyaları düzenleniyor. Bu kampanyalarla birlikte Amerika vatandaşlarına kaliteli ürünün yalnızca Amerika’da üretildiği propagandası yapılıyor. Yazımızın başında da belirttiğimiz gibi bu kampanyalar, federal yasa ile güvence altına alınmıştır.

Yine Almanya’da otomotivde dünya markası olmuş bir Alman otomobil üreticisi firmanın çalışanlarının rahatça okuyabilmesi için fabrika duvarına astığı şu yazıya ne demeli:“Japon arabası almayı düşünen gitsin kendine Japonya’da iş arasın”. Bu örnekler o kadar çok ki. Bunlar ilk fırsatta aklımıza gelenler. Almanya ve İngiltere gibi ülkeler başta olmak üzere, yabancıların yalnız kısıtlı bir zaman dilimine değil bütün bir yıla yaydıkları YERLİ MALI konusu, ülkemizde önce bir haftaya sıkıştırılan sonra hamasetlerle dolu, okullarda fındık-fıstık yeme törenleriyle geçirilen ve artık hatırlanmayan bir durum haline geldi. Bütün bunların yanı sıra üzücü olan bir başka olay da yurttaşlarımızın, hem birey olarak hem de kurum ve kuruluşlar olarak, bu konuya duyarsızlığıdır.

“TÜRKİYE’NİN STRATEJİK SEKTÖRLERİ OLMALIDIR”

Ülkemizin bugün 550 milyar dolar civarında iç ve dış borcu bulunmaktadır. Ekonomimiz sıcak para ile ayakta tutulmaya çalışılmaktadır. Yanlış ekonomi politikaları yüzünden bugün maalesef üretim yapmıyoruz,

her şeyi dışarıdan alır hale geldik. Ortaya çıkan dış ticaret açığı cari açığı da büyüttü.

Daha önce olduğu gibi tekrar belirtelim “Yerli Malı ve Tutum Haftası” yaşadığımız sorunların çözümü için bir zorunluluktur. İlla ki ‘her şeyi biz yapalım’ demiyoruz. Türkiye’nin stratejik sektörleri olmalıdır. Üretim teknolojileri politikaları bilimsel olmalıdır. Ulusal ekonomi kavramı herkesin kendi çıkarını koruması demektir. Bunu ABD, İngiltere, Fransa, Almanya gibi ülkeler yapmaktadır. Peki, biz neden yapmıyoruz?

‘ULUSAL EKONOMİ’ VE YENİDEN ‘YERLİ ÜRETİM’

USİAD olarak üzerine basa basa ‘Ulusal Ekonomi’ ve yeniden ‘Yerli Üretim’ diyoruz.

Dünyada ilk kez bizim uyguladığımız “Yerli Malı ve Tutum Haftası” günümüz şartlarına göre yeniden uyarlanmalıdır. “Yerli Malı Yurdun Malı, Her Türk onu kullanmalı” sloganıyla tüm yurda yayılmaya çalışılan bilinç yeniden bayraklaştırılmalıdır.

İlk iş olarak ‘869’ ile başlayan barkod numaralı ürünleri almaya özen göster-

elim. Biz üretelim ki bizim sanayicimiz, üreticimiz kazansın, bizim işçimiz kazansın.

Sözlerimi Büyük Önderimiz Mustafa Kemal Atatürk’ün 1923 yılında yaptığı bir konuşmayla noktalıyorum:

“Ekonomi sahasında düşünürken ve konuşurken zannolunmasın ki, biz yabancı sermayesine karşı bulunuyoruz. Hayır, bizim memleketimiz geniştir. Çok çalışmaya ve sermayeye ihtiyacımız vardır. Bundan ötürü kanunlarımıza saygılı olmak şartı ile yabancı sermayelerine gereken teminatı vermeye her zaman hazırız ve arzuya değer ki yabancı sermayesi bizim çalışmamıza ve sabit sermayemize katılsın. Bizim için ve onlar için faydalı neticeler versin; fakat eskisi gibi değil. Gerçekten mazide bilhassa Tanzimat devrinden sonra, yabancı sermayesi memlekette müstesna bir mevkie malik oldu. Ve ilmi manasıyla denilebilir ki devlet ve hükümet yabancı sermayesinin jandarmalığından başka bir şey yapmamıştır. Artık her medeni devlet gibi, millet gibi yeni Türkiye’de bunu uygun göremez. Burasını esir ülkesi yaptıramaz.”

YERLİ MALI HAFTASI NOSTALJİ DEĞİL ZORUNLULUKTUR!

**TÜRK
MALI
TERCİH EDİNİZ**

USİAD
ULUSAL SANAYİCİ ve İŞ ADAMLARI DERNEĞİ

Prof. Dr. Mustafa KAYMAKÇI

NEDEN YERLİ MALI KULLANMALIYIZ ?

Atatürk'ün 1923 yılında düzenlediği İzmir İktisat Kongresi'nde yurdun bağımsızlığının korunması için yerli mallar üretilmesi ve kullanılması kararlaştırıldı.

İsmet İnönü, 12 Aralık 1929'da yaptığı konuşmayla yerli malı kullanmanın ve tutumlu olmanın önemine değindi. 1946 yılından itibaren 12-18 Aralık tarihleri arasında "Yerli Malı Haftası" olarak kutlanmaktadır. 1983 yılında adı Tutum, "Yatırım ve Türk malları Haftası" olarak değiştirilmiştir.

Neden Yerli Malı Kullanmalıyız?

İthalatın ihracattan fazla olması, bağımlılığı, işsizliği ve yoksulluğu yaratır. 2014 yılında, İthalat 242,4 milyar dolar. İhracat 157,8 milyar dolar. Dış ticaret açığı 84,6 milyar dolar.

Bu nedenle yerli malları kullanmak;

- Dış borç yükünden kurtulmak ve sermaye birikiminin sağlanması,
- İstihdamın artması ile işsizliğin ve yoksulluğun azalması,

•Vergi ve harçların Türkiye ekonomisine katkı sağlaması,

•Dünyadaki ekonomik ve siyasal çalkantılardan en alt düzeyde etkilenmek,

•Türk firmalarının yurtdışında var olabilmesi için kaynak ve bilgi birikimlerinin artması açısından zorunlu.

İthalatın İhracattan Fazla Olması İşsizliği Ve Yoksulluğu Nasıl Körüklüyor?

•Tüketim malı ithalatında her 6 bin 500 dolar, Türkiye'de bir kişiyi işsiz bırakıyor.

•Aldığınız bir çift yabancı ayakkabı ile dört yabancı işçiye bir günlüğüne iş sağlıyorsunuz

•Aldığınız bir takım elbise ile de, 12 yabancı işçiye bir günlüğüne iş sağlıyorsunuz.

•İthal edilen her malın bedelinin yüzde 20' si kadar bir kaynak yabancı ülkelere Araştırma-Geliştirme desteği

olarak aktarılmaktadır.

Nasıl Bir Politika İzlemeli?

•Bağımlılığı yaratan yeni-liberal politikalar yerine halkçılık temelinde planlı karma ekonominin yeniden devreye sokulması, devletin kitleri yeniden kurması,

•Tekeller yerine küçük ve orta ölçekli sanayi ve tarım işletmelerinin kooperatifleşme ile desteklenmesi,

•Teknoloji konusunda dışa bağımlılığı kırarak ARGE etkinliklerine ayrılan kaynakların artırılması ve eşgüdümün sağlanması,

• Gümrük Birliği'nden çıkılması,

•Ve tüketicilere küçük yaşlardan itibaren yerli malların kullanmasını özendirerek önlemlerin alınması vb. gerçekleştirilmelidir.

BİREY OLARAK NE YAPALIM?

Aldığımız her ürünün üzerinde değişik kalınlıktaki çizgilerden oluşan bir etiket vardır. İşte her ürünün arkasında bulunan bu etiketlere BARKOD diyoruz. Birinci kısım, Ülke kodunu gösterir.

İkinci kısım, Firma kodunu gösterir. Ülke kodundan sonra gelen 4 hanedir. Bu kod Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği bünyesinde bulunan Mal Numaralandırma Merkezi'nden alınır. Üçüncü kısım, ürünü tanımlayan mal kodu'dur. Firma kodundan sonra gelen 5 hanedir.

Dördüncü kısım, Kontrol kodudur. Bu kod diğer rakamların hatalı okunmasını engellemek için belli bir formülle hesaplanan kontrol sayısıdır.

TÜRK MALI KODU: 869...

Atatürk, Yerli Malı Kullanmaya Teşvik Eden Bir Önderdi!

Tasarruf yapmak, milli kaynakların işletilmesi, yerli fabrikalar kurulması, paranın dış ülkelere gitmesini önlemek, temel tüketim maddelerini öz kaynaklardan karşılamak, ekonomimizi geliştirmek bu haftanın belli başlı amaçları içindedir.

Tutum ve yatırım, ülkeler için de önemli bir konudur. Çünkü devletler de gelirleriyle giderlerini dengelemek zorundadır. Bir devlet eğer gelir ve giderlerini iyi ayarlarsa; gelir kaynaklarını iyi yatırımlarda kullanırsa kalkınır, zenginleşir ve hiçbir devlete bağımlı kalmaz.

Yurdumuz cumhuriyet döneminde yeni savaştan çıkmış ve ekonomik açıdan kötü bir durumdaydı. Yurdun her köşesi çok büyük zararlar görmüştü. Elleri bir şeyleri kalmayan halk yoksulluk içerisinde kıvranıyordu. Atatürk, bu duruma çok üzülmüştü ve bu durumdaki halka bir şeyler vermek istiyordu.

1929'DA "MİLLİ İKTİSAT VE TASARRUF CEMİYETİ" KURULDU

Atatürk, 1923 yılında İzmir İktisat Kongresini topladı. Bu kongrede yurdun bağımsızlığının korunması, yerli mallar üretilmesi ve kullanılması kararlaştırıldı. Dönemin Başbakanı

İsmet İnönü 12 Aralık 1929 tarihinde TBMM'de bir konuşma yaptı. Konuşmasında ulusal ekonomi, yerli malı ve tutumlu olma konularını anlattı. 18 Aralık 1929'da "Milli İktisat ve Tasarruf Cemiyeti" kuruldu. Başkanlığına TBMM Reisi Kazım (Özalp) Paşa seçildi. 1929'dan 1946'ya kadar "Milli İktisat ve Tasarruf Haftası" olarak; 1946-1983 arasında ise "Yerli Malı Haftası" olarak kutlandı.

Yeni adıyla "Tutum Yatırım ve Türk Malları Haftası" olarak kutlanan bu haftayla Cumhuriyet döneminde temelleri atılan kendi kendine yeter bir toplum olmadaki ilk adımı bugün de devam ettirmeliyiz.

Atatürk'e ait bu anı da O'nun ne kadar eşsiz bir lider olduğunun güzel örneklerinden biri... O'nun özgür düşüncüyü paylaştığı yer olan sofrada geçiyor.

"ÖNDER OLARAK BENİM DE YERLİ MALI KULLANMAM GEREK"

Yalova'da uzun süre kaldık. Akşamları Atatürk'ün sofrası yine konuklarla dolup taşıyor, birçok yurt sorunları bu sofrada görüşülüyordu. Bir akşam yerli malı kullanılması üstüne bir konuşma oldu. Herkes düşüncesini söylüyor, yurtda yerli endüstrinin gelişmesi için büyük bir kampanya açılması,

herkesin yerli malı yemesi, yerli malı giyinmesi isteniyordu. Yerli Malı Haftası'nın açıklanışı da bu günlere rastlar. Atatürk, herkesin öne sürdüğü düşünceleri, her zamanki dikkatiyle dinledikten sonra:

"Bundan sonra önder olarak benim de yerli malı kullanmam gerek. Gardroptaki elbiselerimi getirin. Köşkün önünde yakın" buyruğunu verdi. Herkeste bir sessizlik...

O şen, gürültülü sofa sanki bir anda mezar sessizliğine bürünmüştü. Herkes birbirinin yüzüne bakıyordu. Sessizliği ilk önce, konuklar arasında bulunan Ulus Gazetesi Başyazarı Falih Rıfkı Atay bozmaya cesaret edebildi: "Paşacığım, elbiseleri yakmayın, birer tanesini bizlere verin. Biz de hatıra olarak saklayalım" deyince, Atatürk hafifçe gülümsedi: "Peki" dedi. Orada hazır bulunan herkese birer kat elbise verildi.

Bir gün sonra Beyoğlu'nun tanınmış terzilerinden Arman, Yalova'ya getirildi. Atatürk, Köşk'tekilerin gözleri önünde yerli kumaştan elbiselerini kestirdi ve diktirdi. O olaydan sonra Atatürk, elbiselerini hep yerli kumaştan seçip Arman'a diktirmiştir. Bir daha İsviçre'den kumaş gelmedi.

Prof. Dr. Ayhan Çıkin

Yerli Malı Kullanımından Yerel Kaynakların Kullanımına...

13 Aralık'ta Urla ADD'nin çağrılısı olarak "Küreselleşen bir dünyada 'Yerli Malı Kullanma ve Tutum Haftası (YKTH)'nin anlamı ve önemi" konulu bir söyleşiye katıldım. 1930'ların koşullarında son derecede anlamlı olan YKTH'nin özellikle küreselleşme sürecinde uygulanmasının anlamlı olmadığı konusunda literatürde pek çok yazı ile karşılaştım. Bununla birlikte YKTH'nin uygulanmasının sürdürülmesini de ileri sürenler var.

(1)Yirminci yüzyılın ilk onlu yıllarında, yıllarca süren iç ve dış savaşlar yüzünden iyice yoksullaşmış Anadolu insanının en önemli gücü kendi iç dinamikler-

ini harekete geçirebilmektir.

Bunun için önce İzmir İktisat Kongresi toplandı. Bu toplantıda ülkenin ekonomi paydaşları arasında önemli tartışmalar yapıldı ve kararlar alındı.

Lozan anlaşmalarından doğan kısıntıların kalkmasından ve 1929 Dünya Ekonomi bunalımıyla birlikte ülke düzeyinde "yerli malı üretimi, kullanımı ve tasarrufu" konusunda önemli kararlar alınmaya başlandı. 1980'lerden sonra "sata sata bitiremediğimiz" ülke ekonomisinin "çatı kuruluşları" bu dönemde oluşturulan politikaların sonucunda oluşmuşlardır

Dönemin başbakanı İ. İnönü'nün

12 Aralık 1929'da TBMM'de yaptığı konuşma ile fiilen başlayan "Yerli Malı Kullanma ve Tutum Haftası" , 1946'dan sonra resmen kutlanmaya başlandı. Yerli mallarını üretme ve kullanma konusunu yurt içinde yaymak ve benimsetmek için Aralık 1929'da Millî İktisat ve Tasarruf Cemiyeti kuruldu. Cemiyet, 1930'daSanayi Kongresi'ni, 1931'de Ziraat Kongresi'ni, bunun dışında pek çok "yerli malları kullanma ve tutum" konusunda sergiler düzenleyerek, yayınlar yaparak "yerli malı üretim, tüketim ve tasarruf" konusunda toplumun bilinç ve davranışlarını geliştirmeye katkıda bulunmuştur.

Araya 2. Dünya Savaşı'nın girmesi, 1950'lerden sonra siyasi iktidarların "dış sermaye" ve "daha liberal ekonomi" odaklı politikalar devreye sokmasıyla YKTH haftası kutlamaları ve uygulamaları büyük ölçüde yavaşladı. 1980'lerden sonra İMF güdümlü "ekonominin yeniden yapılandırılması" uygulamaları, AB Gümrük Birliği, GATTT ve DTÖ ile yapılan anlaşmalar ve küreselleşme rüzgârıyla Türkiye "Küresel Pazar"la bütünleşti. Dış finans kurumlarına sürekli borçlanan ve giderek dış ticaret açığı hızla büyüyen bir ekonomik yapıya doğru yöneldi.

Alternatif ekonomi konumundaki SSCB'nin kendiliğinden sessizce dağılması ile "kapitalizmin seçenezsiz olduğu" çılgınlıkları ile rekabet iyice vahşileşti. Ancak, "Yeni Liberal Ekonomi Politikaları"nın sorgulanması gerektiğini ortaya koyan müthiş bir "oluşum" ortaya çıktı: 2008 Dünya Ekonomi Krizi.

2008 krizinin en önemli nedeni

yüzlerce yıldır "kar amaçlı işletme dengesi" üzerine oturtulmuş ekonomide biriken sermaye gelirlerinin (rant+faiz +kar) dünya alınıp satılabilen mal ve hizmet miktarının çok üstünde bir konuma gelmiş olmasıdır.

(2)2008 krizi "tasarruflarla yatırımın" eşitlenmesi üzerine kurgulanmış olan "Makro ekonomik denge" kavramının da sorgulanması gerektiğini gündeme getirdi.

Özellikle "yatırımlar" yanında "tüketim" için de oluşturulan kredi fonları ile toplumların her kesimi için bir "borçlandırma mekanizması" yaratıldı. Özellikle kendi arz ve talep miktarlarıyla "küresel pazar"la bütünleşemeyen küçük üreticilerin "harcamaları" sürekli artarken gelirleri ise sürekli azalmaya başladı. Halkın eline verilen "kredi kartları" ile kolaylaştırılan kredileme mekanizması ile "sürekli borçlanan bir toplum" yaratıldı.

Cumhuriyetin kuruluş yıllarında başlayan "Yerli Malı Yurdun Malı, Herkes Onu Kullanmalı" öz deyişi ile özetlenen uygulama ile Türkiye 1970'li yıllara kadar hiçte küçümsenemeyecek düzeyde tasarruf yapmış ve bunları çok önemli yatırım projelerine dönüştürmüştür.

Özellikle GATT ve DTÖ anlaşmaları ile küresel pazarın önemli bir mahreci haline getirilen Türkiye için yeni bir yaklaşıma ihtiyaç duyulmaktadır: Yerel halkı, yerel kaynakları kullanarak kendi harcamalarını finanse edebilecek gelir yaratabilen ekonomik bir yapıya kavuşturmak.

Bu satırların yazarı bunun, "Yerel Kaynakları Koruma ve Geliştirme Projesi" olarak ülke düzeyinde toplumla buluşturulmasını öneriyor . Ve bu konuların tartışılması için sosyal medya ortamında "kooperatifcinindefteri"(3) ve "Yerel Kalkınma ve Belediyeler"(4) grupları oluşturmuştur. Kooperatifçi selamlarımla. (radikal blog)

Kaynakça:

- 1 Bu konuda bkz. USİAD Bildiren, Yıl 13, Sayı 57, 2012; pdf dosyası
- 2 Finans kapitalin banka stoklarındaki bu likit varlığın miktarının 5-9 kat arasında değiştiği bazı basın haberlerinde yer almaktadır. Yıllar önce bu konuda bazı bilgileri içeren (http://www.economist.com/content/global_debt_clock) web adresinde son yıllarda bu bilgilerin kaldırıldığı gözlenmektedir.
- 3(<http://kooperatifcinindefteri.blogspot.com.tr/>)
- 4(<https://www.facebook.com/groups/yerelkalkinma/>)

Nazmi Kal

Atatürk Çiftlikleri

Atatürk çiftlikleri deyince akla öncelikle Atatürk'ün boş zamanlarında dinlenmek, doğaya çıkmak, dostları ile eğlenmek, sohbet etmek, yemek, içmek için kurduğu mekânlar gelir. Gerçek bu mu?

Atatürk çiftlikleri neden kurmuştur, o çiftliklerde neler yapılmıştır? Bu çiftliklerin tarımsal ve sınaî üretim, deneme, eğitim, işletme alanları olduğunu kaçırmaz biliriz. Cumhuriyet öncesinde kendimize yetecek gıdayı dahi üretiliyorduk.

Buğday Rusya'dan, un Romanya'dan başka gıda maddeleri çeşitli ülkelerden getiriliyordu.

Atatürk'ün önceliği tarımda kendi kendine yetecek bir ülke yaratmaktı. İşe millete örnek olacak çiftlikler kurmakla başladı.

ATATÜRK ORMAN ÇİFTLİĞİ

Atatürk'ün ilk satın aldığı ve işlettiği çiftlik Ankara'da Atatürk Orman Çiftliği'dir.

Atatürk Orman Çiftliği'nin inşaat çalışmalarına 5 Mayıs 1925 günü başlandı. Kanallar açılarak bataklık kurutuldu. Arazinin düzenlenmesinden sonra binaların yapımına geçildi. Atatürk'ün bizzat müfettiş gibi izlediği çalışmalar bir yılda bitirildi.

İnşaat çalışmaları bitince tarım faaliyetleri başladı. Çiftlikte önce arpa, buğday, yulaf, çavdar ve mısır üretimine öncelik verildi. Örneğin 1927 yılında 2.600 kg olan Yulaf üretimi 43.000 kg'a, 1933 de 30 bin kg olan pancar üretimi 185 bin kg'a çıkarıldı. Ardından hayvancılığa başlandı. 5.000 adet kıvırcık koyunu getirildi. Koyunların kuzuları

köylüye dağıtıldı. Koyunculüğün iyi sonuç vermesi üzerine ikişer bin koyun kapasiteli 3 modern ağıl yapıldı. Anadolu insanı yeni bir gelire kavuşturuldu. Koyun üretiminin artışı ile birlikte yün üretimi de arttı.

Küçükbaş hayvancılığın yanı sıra büyükbaş hayvan yetiştiriciliğine de önem verildi. Getirilen damızlık boğa ve tosunlar çevreye dağıtıldı. Köylünün günlük süt üretimi 2-3 litreden 18-20 litreye çıkarıldı. Tavukçuluk, arıcılık çalışmaları başladı. Modern kovanlar, kümesler yapıldı, çevre köylerde arıcılık yaygınlaştırıldı.

Ankara'nın süt ihtiyacını karşılamak için inekhanenin karşısında günlük 3.000 litrelik süt işleyebilen buzhanesi ile birlikte süt fabrikası kuruldu. Ankaralı ilk pastörize sütü bu fabrikadan çıktı.

Sütün yanı sıra peynircilik de geliştirildi. Sütçülük ve süt ürünleri için Avusturya ve Macaristan'dan uzmanlar getirildi.

Atatürk Orman Çiftliği'nde üretilen süt, yoğurt, tereyağı, soda, et, sebze gibi ürünler Ankara'nın ve İstanbul'un çeşitli yerlerinde satışa sunuldu. Bu ürünler Köşk'e de getirilirdi. Atatürk kendi kurduğu bu çiftliklerden gelen sütün, yoğurdun

parasını fatura karşılığı öderdi. Atatürk Orman Çiftliği'nde bu tarımsal gelişmelere paralel sanayi kuruluşları da oluşturuldu. Çiftlik içinde malt, bira, soda, gazoz, şarap fabrikaları kuruldu.

Meyveciliğe önem verildi. Kuruluşundan 8 yıl sonra çiftlik 4 milyon meyve fidanı, 250 bin kök asmadan oluşan bir bağa sahip oldu. Asmalar üretilip köylüye dağıtıldı.

SİLİFKE TEKİR ÇİFTLİĞİ

Atatürk bir Mersin seyahatinde çevresindekilere, "Ben bir Çiftlik satın almak istiyorum, var mı böyle bir yer" diye sorar.

"Var paşam. Silifke dolayında bir çiftlik var, toprağı çok verimli borcundan dolayı satılıyor." derler.

Atatürk 8 Temmuz 1925'de ihale ile çiftliği satın alır.

Hemen çiftliğin düzenlenmesine

girişilir. Modern bir çiftliğe gerekli personel, makine, tohum, ilaç gönderilmeye başlanır. Damızlık atlar, inekler, koyunlar ve kümes hayvanları için ahırlar yapıldı. Kanallar açıldı.

Çeşitli ağaçlar dikildi. Kısa zamanda ders alınacak örnek bir çiftlik görüntüsü oluşturuldu. İş gücü o zamana kadar olmayan kahve köşelerinde oturan köylüler iş-güç, para sahibi oldular.

Atatürk, Kıbrıs Adasından erken yetişen ve hastalığa tutulmayan bir cins buğday getirtti, çiftlikte üreterek tüm çevreye dağıttırdı. Kıbrıs ve Sakız adasından turfanda yetişen türden çok miktarda bakla tohumu satın almış özenle üretilen baklalar ülkenin her yanına dağıtıldı.

Çeltik ekilmeye başlandı. Çeltik konusunda büyük başarı elde edildi.

İtalya'dan tohum getirildi.

Şimdilerde bile Çukurova'nın hemen her yerinde ekilen çeltikler Silifke çiftliğinden dağıtılmıştır.

Çiftlikte sığırcılık şubesi 1929'da Suriye'nin Halep kentinden satın alınan inek ve boğalarla, koyunculuk şubesi 1930 yılında Rus hükümetinin Atatürk'e hediye ettiği Karagül ırkı koç ve kuzuları ile kuruldu. Karagül koyunları as-tragan denilen kürklerin yapıldığı cinstendi. Silifke çiftliğinde özenle yetiştirildiler. Elde edilen deriler Ankara'da kürk yapmak üzere Ankara'ya gönderildi ve büyük gelir elde edildi.

Avşar köyü yakınında büyük bir okaliptüs örnek ormanı yapıldı. Toros dağlarında modern mandıralar kuruldu.

1981 yılında Çiftlikte köylülerle konuşmuştum. Soyadını Yalçın olarak anımsadığım kişi şunları anlattı.

"Bir gün bahçede otururken Atatürk etrafta inekleri gördü. 'Bu ineklerden kaç kilo süt alıyorsunuz.' diye sordu.

Etraftakiler '2-3 kilo' deyince, Atatürk yanındaki Tarım Bakanı Muhlis Erkmene döndü; 'Bu bölgeye uygun inek tipi hangisidir bir araştırın' dedi.

1 ay sonra Halep kırması bir inek cinsi getirdiler. 18-20 kilo süt almaya başladık. Hâlâ aynı cins inekler var. İneklerimizin neslini de Atatürk ıslah etti."

Tekir Çiftliğinin bir başka özelliği

de Atatürk'ün Tekir köyü çevresindeki köylülerin katılımı ile ilk Tarım Kredi Kooperatifi kurmuş olmasıdır Atatürk, 1936 yılında merkezi Tekir Çiftliği olmak üzere 10 köyden 36 üreticinin kurucu üye olduğu bir kooperatif kurdu ve 1 no'lu kurucu üyesi oldu.

YALOVA ÇİFTLİKLERİ

Atatürk 1928'de Yalova'ya geldiğinde harap bir halde gördüğü Millet ve Baltacı çiftliği arazilerini kurulacak bir zirai işletmenin meyvecilik ve hayvancılık bakımından bölgeye faydalar sağlayacağını düşünerek satın aldı ve 1929 yılında çiftlikleri kurdurdu.

Çiftliğin bir bölümü başlangıçta bataklık araziydi. Bunlar giderek kurutuldu, tarıma elverişli topraklar haline getirildi. Çiftliğin hemen yanında 4000 ağaçlı terk edilmiş bir zeytinlik bulunuyordu.

Burayı gören Atatürk, zeytinliğin gençleştirilmesi ve yenilenmesi ve bir zeytinlik kurulması için talimat verdi. 4000 ağaçlı zeytinlik-

te bakım çalışmaları yapılırken, İtalya'dan çeşitli zeytin fidanları ithal edildi.

Yurtdışından getirilen teknisyenlerle kurslar açıldı ve genç ziraat mühendislerinden bazıları zeytincilik üzerine eğitim almak üzere İtalya'ya gönderildi.

Atatürk, çiçekçi Pandeli Roketos'u, Termal'in çiçeklendirilmesi için görevlendirdi. Pandeli Usta, yetiştirdiği çiçeklerle Termal'i süsledi.

Pandeli'nin yetiştirdiği ustalar,

daha sonra köylerinde çiçekçilikle uğraştılar. Yalova o gün başlayan çalışmalarla bu gün önemli bir çiçekçilik ihracat merkezi olmuştur.

Çiftliklerin hazineye bağışlanması amacı ile yapılan envanter çalışmasındaki kayıtlara göre Yalova Çiftlikleri'nde, bin litre pastörize süt ve bin kilogram tereyağı işleme kapasitesinde bir modern süt fabrikası, bir yoğurt imalathanesi, bir tavuk çiftliği vardı.

Baltacı Çiftliği'ndeki süt imalathanesi, Atatürk'ün sağlığında, günde 15 000 litre pastörize süt ve 1000 kg tereyağı işletme kapasitesine sahipti.

Umarım okuyucularımız bu kısa makaleye sığdırabildiklerimle bile başta söylediğim "Çiftliklerde yapılanlara şaşıracaksınız." sözümün abartı olmadığı kanısına varmışlardır.

BM Kalkınma Programı eski Müdürü, Ekonomist Bartu Soral:Büyümede Açıklanan Veriler Birbiriyle Çelişiyor!

Birleşmiş Milletler (BM) Kalkınma Programı eski Müdürü, ekonomist Bartu Soral, üçüncü çeyrekte büyümenin beklentilerin üzerinde yüzde 4 olarak açıklanmasını değerlendirdi. Büyümede 3 çelişki tespit ettiğini belirten Soral, "Birbiriyle çelişen veriler büyümede yeni bir kandırmacaya işaret etmektedir" diyor.

Bartu Soral'ın ekonomideki güncel gelişmelere ilişkin değerlendirmeleri şöyle:

Başbakan'ın açıkladığı vaatler arka arkaya sıralanmış güzellmeler gibi duruyor. Bunlar içinde yem ve gübrede KDV'nin kaldırılması ve ilk kez iş bulan gençlerin ücretlerinin bir yıl boyunca devlet tarafından karşılanması bütçeye en büyük yükü getirecek olanlar. Vaatlerin bütçeye yükü 22 milyar TL deniyor ama bu sözler gerçekten tutulursa maliyetin bunun hayli üstüne çıkacağı belli, ancak bütçe performansı bu yükü taşıyabilecek durumda değil. 2015 sonu merkezi yönetim bütçe açığı milli gelirin yüzde 1.3'ü olarak gerçekleşecek. Üstüne bu yükler de binince 2016 için ortaya yüzde 2.5'in üstünde bir bütçe açığı çıkıyor.

Açıklanan bu vaatler ilk etapta kulağa hoş geliyor ancak sürdürülebilir bir büyüme ve gelir dağılımı için esas iş yatırımları ve üretimi arttırmaktan geçiyor. Geçen gün açıklanan vaatlerin o noktasında güven oluşturacak detayda bir yol haritası bulunmuyor. Yatırımcıların eli yine boş. Örneğin ilk üç ayda yapılacağı vaat edilen öncelikli dönüşüm programı 2014'te yayınlanmıştı. O günden bugüne üretimi dönüştürecek bu reformlardan hiç birisi hayata geçirilmedi. Şimdi üç ayda nasıl yapılacak? Bakın imalat sanayinin ithalat ihtiyacı toplam ithalatın yüzde 80'ine denk geliyor. Yani üretimimiz tamamen ithalata bağlanmış durumda. Reformdan, vaatten bahsedeceksek öncelikli iş ülke içinde üretilebilecek malların tamamını tekrar ülke içinde üretmeyi sağlayacak bir yeni planlamadır. Ara malından başlayarak tekrar üreteceğiz. Doğru vergilendirme ile ürettiğimizi doğru dürüst bir biçimde paylaşacağız. Bunu Türkiye'de başarmaya tek engel AKP ve diğer muhalefet partileri CHP ve MHP'dir. Çünkü hiç birisinin tekrar üretmek, tekrar sanayiye dönmele ilgili en küçük bir planı, programı, projesi ve daha önemlisi fikri inancı bulunmuyor.

"YA BÜYÜME VERİLERİNDE SORUN VAR YA DA..."

Şimdi üçüncü çeyrekte açıklanan büyüme de yine pek çok anormallik var. Mesela tarım kağıt üstünde yüzde 11 büyüdü görünüyor. Hatırlayınız, bu yılın başında enflasyon hedefi yüzde 5.5 olarak açıklanmıştı, ancak şu anda yüzde 8'in üstünde. Yani hedef yüzde 40 civarında şaşmış. Hükümet enflasyon hedeflerindeki büyük şaşmayı gıda fiyatlarının yüksekliğine bağlıyor.

Şimdi üçüncü çeyrekte yani Temmuz, Ağustos, Eylül'de tarım sektöründe üretim bu derece arttıysa gıda fiyatlarının düşmesi lazımdı. Bu durumda nasıl oluyor da hükümet tutturamadığı enflasyon için yüksek gıda fiyatlarını suçlarken, tarım yüzde 11 büyüyor? Yani ya büyüme verilerinde bir sorun var veya enflasyondaki şaşmayı açıklamada kullanılan bahanelerde bir sorun var.

İkinci anormali ise özel tüketim harcamalarındaki canlılık ve stok artışı. Özel tüketim büyümeye epeydir çok olumlu katkı yapıyor. Bu şaşırtıcı bir durum, çünkü hem Türkiye uzun süredir sonucu belirsiz seçimler yaşıyor, hem de Ortadoğu coğrafyasında şiddetli ve kapsamlı bir paylaşım mücadelesi var. Yani ortam çok belirsiz ve tedirgin edici.

"HİÇBİR AÇIKLAMASI YOK..."

Ayrıca uzun vadeli bakışta son iki yılın oldukça çalkantılı geçtiğini görüyoruz. 2013 yılının ortalarında 1.80 olan dolar kuru bugün 2.90 seviyesinde. Faizler ise o günlerde yüzde 5 seviyesinden bugünlerde yüzde 11'e yükselmiş durumda. Bu veriler bizim gibi reel sektör döviz açığı 180 milyar dolara ulaşmış, hane halkı borcu son 10 yılda 55 misli büyümüş bir ekonomi için çok büyük bir şoktur. Buna rağmen özel tüketimin açıklanan büyüme verilerinde hala canlı görünmesi ve büyüme rakamlarını yukarı taşıyan en önemli faktörlerden birisi olmasının hiçbir açıklaması yok. Aynı mantık stok artışı için de geçerli. Böylesine bir çalkantılı ortamda, özel sektör neye güvenerek stoka üretim yapmış, anlaşılabilir.

FED Faiz Kararını Açıkladı!

ABD Merkez Bankası, faiz oranını 0,25 puan artırarak yüzde 0,50'ye yükseltti. FED, böylece 2006'dan bu yana ilk kez faiz artırmış oldu.

ABD Merkez Bankası Fed, ülkede konut kredilerinin geri ödenmemesinin etkisiyle başlayan 2008 ekonomik krizi sonrası, ekonomiye destek olmak için başlattığı ve 0 düzeyine çektiği faiz oranını 0.25 puan artırdı. Yaklaşık 10 yıl sonra gelen faiz artışı piyasaların beklediği düzeyde oldu. Fed'in kararının önümüzdeki günlerde küresel piyasalarda olduğu gibi TL ve TL cinsi piyasalarda da belirleyici olması bekleniyor.

ABD Merkez Bankası (Fed) yaklaşık 10 yıl sonra ilk kez faiz artırdı. Yılın son toplantısını gerçekleştiren Fed faizi 25 baz puan artırdı. Fed böylece politika faizini yüzde 0,25-0,50 aralığına yükseltti.

Faiz artırım kararı oybirliğiyle alındı. Fed, istihdam piyasasında bu yıl kayda değer artış yaşandığını belirtti. Uzun dönem büyüme beklentisi yüzde 2 ile değişmedi.

Fed, "Gelecek faiz artırımların zamanlaması için istihdam piyasası, enflasyon beklentileri ve uluslararası

gelişmeler değerlendirecek" değerlendirmesi yaptı. Banka faizi 2008 krizi sonrasında yüzde 0-0,25 aralığına çekmişti. Fed, Aralık 2008'den beri faizde değişikliğe gitmedi.

PİYASANIN İLK TEPKİSİ OLUMLU

-FED'in faiz artırım kararı oybirliği ile alındı.

-Karar öncesinde 2,95'in üzerinde seyreden dolar/TL önce 2,92'ye geriledi daha sonra 2.94'e çıktı.

-Faiz artış kararı sonrası ABD borsa endeksleri yükseldi. Bu da FED'in beklenen kararı sonrası piyasalara güven işareti.

-Karar sonrası korku endeksi (VIX) düşüşe geçti. Yani piyasa kararı olumlu bulunduğu için genelde iyimserlik havası esiyor...

-Petrol ve altındaki düşüş devam etti.

YELLEN: BUNDAN SONRA ARTIŞ KADEMELİ OLACAK

Fed Başkanı Janet Yellen, FOMC toplantısının ardından yaptığı basın toplantısında şunları söyledi:

"En kötü finansal krizden toparlanma yaşadık, istihdamda önemli bir gelişme oldu. Ekonomik kötülükler geride kaldı Amerikan halkı için. Toparlanmada iyi bir yol katedildi ancak henüz hedefe ulaşamadı. Bu artışın ardından para politikası genişleyici tutumunu sürdürecektir. Faiz artışı kademeli olacaktır. Para politikamız maksimum istihdam ve yüzde 2 enflasyon hedefimize ulaşmaya yönelik olacaktır.

İşsizlik bir şekilde azaldı ve ücret artışı da sürdürülebilir bir artış gösterdi. İstihdamdaki artış GSYH'ye de yansımıştır. Net ihracat doların güçlenmesinden etkilenmiştir ancak bu zayıflık güçlü harcamalarla bastırılmıştır. Hanehalkı harcamaları, motorlu taşıt ve emlak alımları arttı. Bunlar güçlenen doların etkisini bastırdı.

Komite kademeli bir para politikası uygulayacaktır. ABD ekonomisi ılımlı bir iyileşme göstermiştir.

Dış dünyadaki gelişmeler ABD ekonomisindeki büyümeyi etkilese de son aylarda bu etkiler azalmıştır. İş piyasası koşulları iyileşmeye devam edecektir.

Komitenin enflasyon orta vadede yüzde 2 hedefine ulaşacağı konusunda inancı tamdır. Enflasyonda yüzde 1,9 2017 yılı için, yüzde 2 ise 2018 yılı için öngörülen oranlardır.

Federal fon oranları bir süre daha olması gereken seviyelerden aşağıda kalacaktır.

Normalleşme beklentilerinin ötelemek enflasyon beklentilerini etkileyebilirdi."

Dr. Mahfi Eğilmez

Fed'in Faiz Artırmasının Olası Etkileri

Faizin piyasada belirlendiği günümüz ekonomik sisteminde merkez bankalarının piyasa faizinin oluşumu üzerindeki etkisi, bankalara verdikleri fonlara uyguladıkları faizle, zorunlu karşılıklarla ve açık piyasa işlemleriyle (API) sınırlıdır. Konumuz faiz olduğu için burada yalnızca faizin artırılmasının olası etkilerini ele alacağım.

Merkez Bankası, bankalara, ihtiyaç duydukları fonları verirken uyguladığı faizin oranını yükseltip indirerek onların kaynak maliyetlerini etkiler ve piyasaya uygulayacakları faiz üzerinde böyle dolaylı bir etki yaratmış olur. Bununla birlikte bu etkiyi abartmamak gerekir. Çünkü bankaların kaynakları arasında merkez bankasından kullandıkları fonların oranı düşüktür.

Faiz artışının normal sonuçları şöyledir:

Faiz artar-tüketimden tasarrufa kayma olur-yatırımlar için kaynak bollaşır-tüketim azaldığı için talep düşer ve enflasyon düşer-faiz arttığı için yatırım

maliyeti artar-kaynak bollaşmasına karşılık maliyet arttığı için yatırımlar azalır-ekonomik büyüme geriler- istihdam düşer.

Fed Faizi Artırınca Dolar Niçin Düştü?

Fed'in faizi artırması sürpriz bir gelişme değil. Bütün dünya 16 Aralık'ta Fed'in faizi 0,25 puan artıracığını tahmin ediyordu. Fed'in faiz artırımını bekleyenlerin oranı Kasım ayı boyunca yüzde 70'lere kadar yükseldi. Aralık ayında giderek yükselen oran yüzde 95'lere kadar tırmandı. Ve sonunda Fed, beklendiği gibi faizi 0,25 puan artırdı. Ekim ayından beri yükselen orandaki beklentilerle fonlar sürekli olarak Dolar satın aldılar. Böylece yüksek taleple karşılaşan Dolar, başta Euro olmak üzere diğer paralara karşı değer kazandı. Piyasa, beklentileri satın alıp gerçekleşmeyi satar. Bu kez de aynı şey oldu. Doların yeterince yükseldiğini gören fonlar, Dolar satmaya başladılar ve Dolarda bir miktar gevşeme ortaya çıktı. Bu gevşeme bir süre daha devam edebilir. Buna karşılık Fed'in faiz artırımına devam edeceği 2016'da, arada iniş ve çıkışlar görülecek olsa da, Doların yönü yukarıya doğru olacak yani Dolar diğer paralara karşı değer kazanacaktır diye düşünüyorum.

Fed'in Faiz Artırmasının ABD ekonomisine Olası Etkileri

Fed, küresel krizin yarattığı çöküşün ABD ekonomisini önce resesyona sonra da deflasyona götüreceği endişesiyle bankalar arasındaki borç alış verişine uyguladığı ve 2008 yılı başında yüzde 4,25 olan faizi, yıl içindeki her toplantıda indirerek, 16 Aralık 2008'de yüzde 0 ile 0,25 aralığına getirdi. Faiz indiriminin yanı sıra Fed, 2014 Ekim ayına kadar süren bir parasal gevşeme programı uygulayarak bankaların elindeki tahvilleri alarak karşılığında para verdi. Fed'in parasal gevşeme ile birlikte faizi düşürmekten amacı; ekonomide harcamayı ve kredilendirmeyi özendirerek büyümeyi artırmak ve işsizliği düşürmek ve bu yolla ekonomide canlanma yaratmaktır. Bugüne kadar bu uygulama başarılı oldu. Bu durumu aşağıdaki tabloda gösterelim (kaynak: IMF, WEO Database, October 2015.)

2008 yılında Lehman Brothers'ın batmasıyla birlikte başlayan küresel kriz ABD ekonomisini resesyona götürmüş ve ekonomi iki yıl küçülme yaşamış bulunuyor. Parasal gevşeme (QE) ve faiz indirimi sonucunda ekonomi 2010 yılından başlayarak büyümeye geri dönmüş ve son iki yılda da potansiyel büyüme aralığına geri dönmüş görünüyor. 2008 sonrasında

Yıllar	Büyüme (%)	İşsizlik (%)	Enflasyon (%)
2007	1,8	4,6	4,1
2008	-0,3	5,8	0,7
2009	-2,8	9,3	1,9
2010	2,5	9,6	1,7
2011	1,6	8,9	3,1
2012	2,2	8,1	1,8
2013	1,5	7,4	1,3
2014	2,4	6,2	0,6
2015 (Tahmin)	2,4	5,0	0,5

İşsizlikte görülen hızlı artış da 2012 yılından itibaren belirgin biçimde düşürülmeye başlamış ve 2015 yılında ABD için doğal işsizlik oranı olarak kabul edilen yüzde 5'in altına doğru yönelmiş bulunuyor. Dolayısıyla uygulanan parasal genişleme ve düşük faiz politikaları ağır da olsa işlemiş ve başarılı olmuştur diyebiliriz.

Bu tablodaki sorun enflasyondur. İlk bakışta enflasyonun ideal düzeyde olduğu izlenimi doğabilir ne var ki gerçekler böyle değil. Enflasyonun ve faizlerin 0,50 gibi çok düşük bir düzeyde olması kısa süreli bir etki olsa talebi artırıcı etki yaratabilir. İnsanlar, "hazır enflasyon bu kadar düşükken ve hazır faizler de bu düzeydeyken kredi kullanıp ihtiyacım olan şeyleri alayım" diye düşünebilir. Ne var ki enflasyon ve faizlerin uzun süre bu düşük düzeylerde kalması, insanların bu kez "enflasyon da faizler de çok düşük, daha bir süre de artacak gibi görünmüyor, dolayısıyla ihtiyaçlarımı her zaman aynı fiyata ve faize alabilirim, acele etmeme gerek yok" diye düşünmelerine yol açabilir.

Bu çerçevede Fed'in yaptığı faiz artırımının ABD ekonomisinde tüketim harcamalarını artıracak, ertelenmiş talebi öne çekmeye başlayacağını düşünüyoruz. İnsanlar bu kez "galiba enflasyon artışa geçecek, Fed de o nedenle faizi artırdı, bankalar da faiz artıracak, enflasyon artışa geçmeden ve faizler yükselmeden ihtiyaçlarımı alayım" diye düşünmeye yönelecekleri

kanısındaayım.

Özetle söylemem gerekirse Fed'in faiz hamlesi geleceğe ilişkin beklentileri etkileyerek toplam talebi artırabilir.

Bu durumda faiz artışı bu ortamda şöyle çalışabilir:

Faiz artışı – enflasyon ve faizlerin düşük kalacağı beklentisinin değişmesi – enflasyon ve faizler yükselmeden mevcut durumdan yararlanarak alım yapmak isteyenlerin toplam talebi artırması – gelirin artması – büyümenin hızlanması – işsizliğin azalması.

Bu anlattığımın ana akım ekonomiye tümüyle ters düşen bir görüş olduğunu biliyorum. İleride bu döneme ilişkin sonuçları değerlendirirken bu görüşümün doğrulanıp doğrulanmadığını test edebiliriz.

Fed'in Faiz Artırmasının Dünyaya ve Türkiye'ye Olası Etkileri

Küresel sistem, 1990'ların son

bölümünden 2008 yılındaki Lehman Brothers krizine kadar yükselen bir konjonktür yaşadı. Bu konjonktür, gelişmiş ekonomilerden gelişme yolundaki ekonomilere sermaye akımlarının hızla akmasına yol açtı. Bunun sonucunda gelişme yolundaki ekonomiler iç tasarruf açıklarını bu akımlardan sağladıkları kaynaklarla karşılayarak hızlı bir büyüme yakaladılar. Bu ekonomilerden daha az sayıda olanı bu akımları doğrudan yabancı sermaye yatırımı ağırlıklı olarak çekerken çok sayıda gelişme yolundaki ekonomi daha çok sıcak para olarak çekti. Fed'in faizi artırma sürecine girmesiyle birlikte sermaye akımları tersine döndü. Aradaki faiz farkının kapanacağını düşünen fonlar, artan riskleri de göz önünde tutarak gelişme yolundaki ekonomilerden çıkarak gelişmiş ekonomilere yöneliyorlar. Bu yöneliş 2016 yılında da sürecektir.

Bu ortamda dış kaynağa en çok bağımlı olan ekonominin en çok sıkıntı yaşayacağı bir süreç çıkıyor karşımıza. Türkiye, bu ekonomilerden birisi olarak duruyor. Dolayısıyla bizde kaynak çıkışları (ya da kaynak girişlerindeki düşüş) ekonominin büyüme performansını olumsuz etkileyecek nedenlerden birisi olacak. Bunu önlemenin yolu, bu tür dış kaynak bağımlılığını hızla azaltacak olan düzenlemelere girişmekten geçiyor.

Ulusal Pamuk Konseyi Başkanı Barış Kocagöz: Türk Çiftçisini Tekrar Pamuğa Yönlendirmek için Acil Önlem Paketi Şart!

Uluslararası Pamuk Danışmanları Komitesi (ICAC-International Cotton Advisory Committee) 74. Genel Kurul Toplantısı, 6-11 Aralık 2015 tarihleri arasında Hindistan'ın Bombay kentinde, 41 ülke ve 9 uluslararası kuruluş temsilcilerinden oluşan 398 kişilik bir katılımı yapıldı.

Türkiye'nin Ekonomi Bakanlığı Müsteşarlığı düzeyinde temsil edildiği toplantıya, İzmir Ticaret Borsası (İTB) Meclis Başkanı ve Ulusal Pamuk Konseyi (UPK) Başkanı Barış Kocagöz ve Yönetim Kurulu Üyesi Şeref İyiyarlar, Ulusal Pamuk Konseyi Genel Sekreteri Prof. Dr. Ünal Evcim katıldı.

“DÜNYA PAMUK ÜRETİMİNİN YÜZDE 80’İ GDO’LU TOHUMLA”

ICAC 74.Genel Kurul

Toplantısı'nı değerlendiren İTB Meclis Başkanı ve UPK Yönetim Kurulu Başkanı Barış Kocagöz, toplantıda, dünya pamuk sektörünün mevcut durumu, genel eğilimleri ve geleceğine ilişkin üst seviyede bilgi alış verişi yapıldığını ve hararetli tartışmalar yaşandığını söyledi.

Barış Kocagöz, “Dünya pamuk üretiminin neredeyse yüzde 80’i GDO’lu tohum ile gerçekleştiriliyor. Bu bölgelerde halen ilaç kullanımının yaygın ve geni ile oynanmış çeşitlere karşı zararlıların neredeyse her yıl adaptasyon sağladığını gözlemledik. Bu da GDO’suz üretim yapan ülkemizi bir kere daha rahatlatmalı. Üstelik verim sıralamasında halen 2’nci sırada olduğumuzu da hatırlamalıyız. Ayrıca Amerika ve Avustralya dışındaki diğer ülkelere göre ülkemizin pamuk üretiminde

ve hasadında makinalaşma ve modern tarım tekniklerinde önde olduğunu gözlemledik” dedi.

“PAMUK EKİM ALANLARIMIZDA YÜZDE 22 DARALMA OLDU”

Türkiye’de bu sezon pamuk ekim alanlarında, geçen yıla oranla % 22 oranında bir daralma olduğunu belirten Kocagöz, “Sezon başında iklim koşullarının iyi seyretmesi alandaki bu daralmanın yüksek verimle bir ölçüde giderileceği umidini doğurmuştu. Ne yazık ki, çiçeklenme evresindeki aşırı sıcaklardan kaynaklandığı tahmin edilen dölleme yetersizliği nedeniyle bu beklenti gerçekleşmedi ve tarla verimlerinde geçen yıla oranla % 20 dolayında bir azalma; bu duruma bağlı olarak da rekoltede düşme tahmin ediliyor. Fiyatların yeterince güçlü seyretmemesi, durumu daha da kritik hale getiriyor” diye konuştu.

Bu koşullarda Türk çiftçisini tekrar pamuk ekmeye yönlendirmek için acil önlemlere ihtiyaç olduğunu vurgulayan Kocagöz, İTB ve UPK olarak yeni Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanı Faruk Çelik nezdinde girişimlerde bulunacaklarını söyledi.

PAMUKTA ÇÖZÜM İÇİN ÖNERİLER...

Kocagöz, pamuk sektörünün genel ve güncel sorunlarının çözümü için hazırladıkları öneri paketinde yer alan maddeler hakkında şu bilgileri verdi:

“Pamuk desteklerinin 500 kg/da verimle sınırlandırılarak suistimallerin engellenmesi ve hak edenlerin en az 85 Kuruş gibi daha yüksek primle desteklenebilmesi imkânının elde edilmesi ve böylece desteklemeyle öngörülen üretim ve kalitenin geliştirilmesi amacının gerçekleştirilmesi.

Desteklerin en az 5 yıllık bir dönem için önceden ilan edilmesi ve dönem boyunca kararlılıkla uygulanması; ödemelerin en geç Mart ayı içinde yapılması.

Mazot, gübre, ilaç, makina gibi Üretim girdilerinde KDV'nin kaldırılması veya % 1'e düşürülmesi.

Yerli pamuk kullanan sanayicilerin desteklenmesi.

Pamuk istatistiklerinin daha doğru, gerçekçi kılınması.”

Toplantıda Öne Çıkan Konular:

6-11 Aralık 2015 tarihleri arasında Hindistan'ın Bombay kentinde yapılan Uluslararası Pamuk Danışmanları Komitesi (ICAC-International Cotton Advisory Committee) 74. Genel Kurul Toplantısı'nda öne çıkan konular şöyle:

* Dünya pamuk üretiminin,

beş sezondur süregelen “arz fazlalı” dönemden sonra ilk kez bu sezon (2015/16) tüketimin gerisinde kalacağı sekretarya tarafından rapor edildi. Buna karşın, dünya stoklarının yüksek seviyelerde kalması ve uluslararası pamuk fiyatlarının zayıflığını sürdürmesinin beklendiği belirtildi. Benzer şekilde dünya ekonomisindeki düşük büyüme oranları ve polyester başta olmak üzere sentetik elyaflarla rekabetin zorlaşması nedenlerinden ötürü pamuk talebindeki düşük oranlı artışın süreceği görüşü benimsendi.

* Dünya genelinde pamuk desteklerinin 2014/15 sezonunda, verilerin toplanmaya başladığı 1997/98 sezonundan bu yana en yüksek değer olan 10.4 Milyar dolar seviyesine ulaştığı tahmin ediliyor. Bu bağlamda 2011/12 - 2014/15 arasındaki devlet müdahalelerinin sonucunda oluşan büyük stokların pamuk pazarına yön verecek temel göstergelerin, öngörülebilir bir gelecek için belirlenmesinde anahtar rol oynamayı sürdüreceği düşünülüyor.

* Pamuk talebinin geliştirilmesi çok yönlü yaklaşımı gerektiriyor. Uluslararası ticareti kolaylaştırmak için önlemlere ihtiyaç duyuluyor. Komite Özel Sektör Danışma Paneli'nin (PSAP) bitki sağlığı sertifikalarının standardize edilmesi ihtiyacıyla ilgili, Sekreterliğin üye ülkelerle birlikte konunun WTO nezdindeki farkındalığın geliştirilmesine yönelik çalışması önerisini

benimsemiş bulunuyor. PSAP ayrıca pamuk fümigasyon gereksinimlerinin ülkeler arasında büyük değişiklikler gösterdiğine dikkat çekmekte ve sekreterliği bu farklılıkların azaltılması olanaklarını araştırması için bilgilendirmiş bulunmaktadır.

* Dünya pamuk ticaretinde ekonomik sürdürülebilirliğin tutundurulabilmesi için tahkim tazminat icrasının geliştirilmesi zorunlu görülüyor. Pamuk üretiminin sürdürülebilirliği perakendeciler ve tüketiciler nezdindeki önemini arttırıyor.

* İlaç kullanımının azaltılması, hatta tümüyle elimine edilip edilemeyeceği tartışılıyor.

* Yine İklim değişikliğinin pamuk üretimini olumsuz etkilediği konuşuluyor.

* Küçük işletmelere uygun hasat mekanizasyonu için yeni araştırmalara ihtiyaç duyuluyor.

* Gelişmiş istatistikler daha doğru (politik) kararlar için hayati önem arz ediyor.

Vergide E-Tebligat Dönemi 1 Ocak'ta Başlıyor

Maliye Bakanlığı'nın vergide elektronik tebligat (E-Tebligat) dönemi 1 Ocak 2016 günü resmen başlıyor. Bu tarihten önce bildirimde bulunan mükelleflere 1 Ekim 2015 tarihinden itibaren elektronik tebligat yapılabilme imkanı verilmişti. Söz konusu uygulama fiziki ortamda yapılan tebligat ile aynı sonucu doğuracak.

Gelir İdaresi Başkanlığı'nın (GİB) sistem hakkındaki bilgilendirmesine göre 213 sayılı Vergi Usul Kanunu ve 456 sıralı Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği hükümlerine göre tebliği gereken belgeler, E-Tebligat sistemi ile mükelleflerin elektronik adreslerine gönderilebilecek.

E-Tebligat başvurusunu, mükelleflerin, bizzat kendisi veya kanuni temsilcisi aracılığıyla yapabileceği gibi işlemleri yapmak üzere özel yetki içeren noterden alınmış vekâletnameyle vekili aracılığı ile de gerçekleştirebilecek. Başvuru yapıldığında ve E-Tebligat gönderildiğinde Elektronik Tebligat Talep Bildirimi'nde belirtilen telefon numarasına SMS yoluyla ve/veya bildirilen

e-posta adresine mail yolu ile GİB tarafından bilgilendirme yapılacaktır.

Sistemde GİB tarafından düzenlenerek gönderilen belgeler ile bu belgelere ait gönderim tarihi, tebliğ tarihi gibi bilgilere ulaşılabilecek. Sistem ile gönderilen belgeler, mükellefin elektronik ortamdaki adresine ulaştığı tarihi izleyen beşinci günün sonunda tebliğ edilmiş sayılacak ve ayrıca posta yoluyla tebligat yapılmayacaktır.

Mükellefler <https://intvrg.gib.gov.tr> internet adresine giriş yaparak daha önce bildirim ile bildirdikleri elektronik ortamdaki mevcut bilgilerini güncelleyebilecekler.

E-TEBLİGAT SİSTEMİN- DEN ÇIKIŞ

Zorunlu veya ihtiyari olarak elektronik tebligat sistemine dahil olan mükelleflerin zorunlu olmadıkça sistemden çıkmalarının mümkün olmadığına dikkat çeken GİB, bu zorunluluk hallerini; ölüm, gaiplik veya tüzel kişilerde ticaret sicil kaydının (nevi değişikliği ve birleşme halleri dahil) silinmesi gibi haller olarak sıraladı.

SİSTEME DAHİL OLMA- MANIN CEZASI

E-Tebligat sistemine dahil olmak zorunda olan mükelleflerin süresinde bildirimde bulunmaz ise Vergi Usul Kanununun Mükerrer 355. maddesi uyarınca özel usulsüzlük cezası ile cezalandırılacağı vurgulandı. Bu mükelleflere re'sen oluşturulan internet vergi dairesi kullanıcı kodu, parola ve şifresi tebliğ edilerek E-Tebligat gönderimi başlatılacaktır.

E-TEBLİGAT SİSTEMİNİN FAYDALARI

GİB, sistemin faydalarını şöyle aktardı:

“Bilgi güvenliğini ve kişisel verilerin korunmasını sağlar. Hizmet kalitesini artırır. Belgenin içeriğinin başkaları tarafından değiştirilemeyeceğini garanti eder, güvenilirdir. Fiziki ortamda haftalarca süren tebligat işlemi, elektronik tebligat sistemi ile saniyeler içinde gerçekleştirilir. Elektronik tebligat sisteminde, tebligatın ne zaman yapıldığını, gönderen kurumun ve alıcının kim olduğunu, gönderilen tebligatın ve eklerinin ne olduğunu, görüntülenebildiği için herhangi bir ihtilafa yer bırakmaz. Fiziki ortamda yapılan tebligatlar ücretli iken E-Tebligat ile yapılan tebligatlarda herhangi bir masraf bulunmadığından bütçeye katkı sağlar. E-Tebligat sistemiyle yapılan tebligatlar, kâğıt, zaman ve enerji tasarrufu sağladığı için doğanın, yeşilin ve insanlığın en büyük dostudur.”

Rusya Krizinin 4 Yıllık Faturasası: 52.5 Milyar Dolar

CHP'li vekiller, Rusya, Rus uçağının Türkiye-Suriye sınırında düşürülen Rus uçağı ile başlayan ve her alana yayılan krizin ekonomiyi nasıl etkileyeceğini hesapladı.

CHP (Cumhuriyet Halk Partisi) Genel Başkan Yardımcıları Selin Sayek Böke ve Faik Öztrak tarafından hazırlanan raporda, zararın en az 8.5, en fazla da 12.2 milyar dolar olacağı öngörüldü. Hesaplara göre, 4 yıllık kayıp ise yaklaşık 52.5 milyar dolar.

Böke ve Öztrak tarafından hazırlanan "Rus Ekonomik Yaptırımlarının Türkiye Ekonomisine Etkileri ve Politikalar" başlıklı raporda, krizin sektörlerimize göre olası etkileri ve uygulanması gereken eylem planı hakkında görüşler ele alındı.

Cumhuriyet'in haberine göre, raporda krizin yaratacağı etkiye ilişkin yapılan tespitlerin bazıları şöyle:

En az 8.5 milyar dolar:

Gayrimenkul alım satımı, ulaştırma maliyetlerindeki artış ve benzeri diğer etkiler de göz önüne alındığında bu krizin Türkiye ekonomisine yükünün en az 6,5 milyar dolar olacağı ortaya çıkmaktadır. Bu kayıplar bavul ticareti de dahil edildiğinde en az 8,5 milyar dolar düzeyine çıkmaktadır. Yaptırımların artması ve etkinin derinleşmesi durumunda ise yıllık kayıpların 12,2 milyar dolara ulaşması beklenmektedir.

4 yılda 52.5 milyar:

2010- 2014 yılındaki ticari gelişme eğilimi devam ediyor olsaydı ortaya çıkacak ticaretin de kaybedildiği göz önüne alınırsa bu krizin toplam maliyetinin çok daha yüksek olacağı söylenebilir. Orta vadeli yüklerin toplamı 52.5 milyar dolar.

EN ÇOK İHRACAT YAPTIĞIMIZ ÜLKE: RUSYA

Tüm dünyayla yapılan ticaretin 7.8'i:2014 yılında Rusya, ihracatımız içerdik.

isinde yüzde 3,8'lik pay ile en çok ihracat yaptığımız 7. ülke konumundadır. 2014'te Rusya'ya yaptığımız ihracat bir yıl öncesine kıyasla 1 milyar dolar düşerek toplam 5,9 milyar dolar düzeyinde gerçekleşmiştir.

Meyve sebzenin faturası 800 milyon dolar:

Rusya açıkladığı yaptırım listesinde bazı tarım ürünlerine yasak getirmiştir. Rusya'nın açıkladığı yaptırım listesinden dış ticaretimize kısa dönemde gelecek yükün 810-820 milyon dolar civarında olacağı tahmin edilmektedir.

DOĞALGAZIN ALTERNATİFİ YOK

Doğalgazın alternatifi yok:

Olası bir enerji ticaret kesintisinde Türkiye'nin zor durumda kalacağı ortadadır. Rusya'nın Türkiye'nin toplam doğalgaz ithalatı içindeki payı yüzde 54,8'dir. Elektrik üretimimizin üçte birinden fazlası da doğalgazla çalışan santrallarda gerçekleşmektedir. Bunun kısa vadede başka ürünlerle (spot LNG) ikame edilmesi ve kaynak ülke çeşitlendirmesi yapılması mümkün değildir.

Turizm geliri 2.9 milyar dolar:

Yılda yaklaşık 3,5 milyon Rus turist Türkiye'yi ziyaret etmekte ve yaklaşık 2,9 milyar dolar harcama yapmaktadır. İki ülke arasındaki gerginliğin sürmesinin turizm sektörüne yönelik ciddi maliyeti olacaktır.

MMO: Sanayide Kârlar Düşüyor!

İlk 500 büyük firmanın, 2014'te dövize yatırımdan sağladıkları kazanç, üretim kârını geride bıraktı. Bu durumun 2015'te de yaşanmış olduğu ve işverenlerin maliyetleri azaltmak için ücretleri baskılamanın yanında tensikati hızlandıracakları uyarısı yapıldı.

TMMOB Makina Mühendisleri Odası, her ay iktisatçı-yazar Mustafa Sönmez'in katkısıyla hazırladığı sanayinin sorunları bülteninin on üçüncüsünü "Sanayinin Kârları ve Ücretler" konusuna ayırdı.

Merkez Bankası, Hazine, TÜİK ve İSO verileri kullanılarak yapılan araştırmada büyük sanayi firmalarının kârları analiz edildi ve 2001 krizi öncesi yoğun yaşanan üretim dışından (yüksek faizden) sağlanan kazanç çarpıklığının bugün döviz spekülasyonundan kâr şeklinde yeniden yaşanmaya başladığına dikkat çekti.

Araştırmanın bulguları şu başlıklarla ifade edildi:

"İSO 500 Büyük Firma" ver

ilerinden yapılan analizde, sanayi firmalarının döviz (kambiyo) kazancı ağırlıklı "üretim dışı gelir" in toplam kârlara katkısı, 2014 yılında yüzde 50'yi aştı. Kaynaklarını, sanayi yatırımı yerine dövize bağlayarak kur artışlarından yararlanma eğiliminin 2015'te de sürdüğü tahmin ediliyor.

Dövize yatırımdan kazanç odaklı "üretim dışı gelirler", firmaların dönem kârından ayıklandığında, sanayi faaliyetinden elde edilen yıllık kârlar 2014 yılında 13,4 milyar TL'ye kadar düştü.

Üretimden gelen kâr, işçi sayısına bölündüğünde işçi başına kârların hızla azalmakta olduğu saptandı. 2009-2014 arası yüzde 24 artmış görünen işçi başına cari kârlar, aynı dönemin yüzde 34 artan enflasyonundan arındırıldığında, reel kâr düşüşü yüzde 14'ü buldu.

Merkez Bankası'nın TÜİK verilerinden yaptığı bir hesaplamada, sanayide en önemli maliyet kalemlerini yüzde 59 ile hammadde, yüzde 16 ile de

ücretler oluşturmaktadır.

Bu durumda önümüzdeki aylarda sanayi firmalarının, ithal girdide kur artışlarından kaynaklanan maliyet artışlarını fiyatlara yansıtılmaları kaçınılmaz olurken bu fiyatlarla rekabet ve pazar sorunları daha da büyüyebilecektir.

Diğer önemli maliyet kalemi sayılan ücretlerde ise ücret artışlarını frenlemek, hükümetten ücretten alınan vergi ve prim konularında indirim kolaylığı istemek şimdiden gündemdedir. Bunun yanı sıra şirketlerin işten çıkarma yolunu daha çok kullanmaları, ama buna ayak bağı olan kıdem tazminatı yükünde de hükümetten kolaylık istemeleri bekleniyor.

Özellikle son 10 yılda sanayinin niteliksel gelişme göstereceği sağlıklı politikaların üretilmemesi sonucu, kırılma artmış ve firmalar, risk almak yerine 2014'te örneği görüldüğü gibi kaynaklarını kolayca, yüksek getiri vadeden döviz ticaretinde kullanmaya başlamışlardır.

Kurlar ve faizlerde dalgalanma yaşandığı sürece bu firma davranışı sürecektir. Bu, aynı zamanda sanayi yatırımları için kullanılması beklenen kaynakların üretim-yatırım yerine döviz spekülasyonuna yönelmesi anlamına gelmektedir.

Çelik İthalatı Patladı!

Çelik ihracatçısı olan Türkiye ithalatçı oldu, çelik ithalatı 20 milyon tona dayandı.

Türkiye Çelik Üreticileri Derneği Genel Sekreteri Veysel Yayan çelik ithalatının engellenmesini, aksi halde sektörde sıkıntının büyüyeceğini belirtti.

Türkiye eskiden net bir çelik ihracatçısı iken şimdi ithalatçı oldu. 7-8 yıl önce çelik sektöründe ihracatın ithalatı karşılama oranı yüzde 150 iken, bu oran AKP hükümetinin yanlış politikaları yüzünden yüzde 97'ye düştü. Türkiye'nin çelik ihracatı bu yılın ilk 10 ayında 10 milyar dolara düşerken, ithalatı 10,4 milyar dolara yükseldi.

Türkiye Çelik Üreticileri Derneği Genel Sekreteri Veysel Yayan sektörün durumu ve son dönemlerde sektörde yaşanan iflasları Aydınlik'a değerlendirdi. Türkiye'nin 52 milyon ton üretim kapasitesi olduğunu kaydeden Yayan, yaşanan sıkıntılar nedeniyle yıllık üretimde düşüşler yaşandığını vurguladı. Yayan, yerli çelik üretiminin 36 milyon tondan 31 milyon tona gerilediğini ifade etti.

20 MİLYON TON İTHALAT

Türkiye'nin yıllık çelik tüketiminin ortalama 34 milyon ton olduğunu belirten Yayan, "Türkiye'nin üretimi bu ihtiyacı fazlasıyla karşılayacak durumda. Ancak son yıllarda ithalat patladı. 2015 yılının ilk 10 ayında 15,8 milyon ton çelik ithalatı yapıldı.

Yılsonuna kadar çelik ithalatının 20 milyon tona ulaşması bekleniyor. Çin devlet desteğiyle dünya demir-çelik sektörünü işgal ediyor. Çin'den yaptığımız ithalat 3 milyon tona dayanmış durumda" dedi.

KALİTESİZ TÜRKİYE'DE

Çelik ithal edilen diğer ülkelerin, 4,9 milyon tonla AB ülkeleri, 6 milyon tonla BDT(Rusya, Ukrayna, ...) ülkeleri, 3,6 milyon tonla Uzakdoğu ülkeleri olduğunu, bunlar dışında küçük ölçekli olarak diğer ülkelerden de ithalat yapıldığını kaydeden Yayan, AB ülkelerinde piyasada kullanılmayan kalitesiz çeliğin Türkiye tarafından ithal edildiğini söyledi. Yayan, ithal edilen kalitesiz çelik ürünlerinin iç piyasada pazarlandığını bildirdi. Yayan,

Çin'den yapılan dampingli ithalata ve AB ülkelerinden gelen kalitesiz ürünlere karşı hiçbir tedbir alınmamasını eleştirdi.

ÖNLEM ALINMALI

Sektörün üretiminde bir sorun olmadığını, sektörün kapasitesinin yüksek olduğunu, gereken önlemler alınmadığı için sorun yaşandığını belirten Yayan, hükümetin bir an önce önlem almaması durumunda sektörde önümüzdeki günlerde sıkıntıların daha da artacağını vurguladı. Yayan, alınması gereken önlemleri şöyle sıraladı:

- İthalatta gümrük vergileri acilen yeniden düzenlenmeli
- Çin'e yönelik damping soruşturmaları hızlandırılmalı
- Dahilde İşleme Rejimi (DİR) kapsamında yapılan ithalatta yerli üreticiyi koruyan tedbirler alınmalı
- Kalitesiz ürün girişi hemen kontrol altına alınmalı.

ORTADOĞU'DA YAŞANANLAR KRİZİ BÜYÜTÜYOR

Veysel Yayan, sıkıntıların bir başka nedeninin de komşu ve çevre ülkelerde yaşanan olaylar olduğunu ifade etti.

Daha önce yurtdışı müteahhitlik sektöründe alınan işlerin Türkiye'nin çelik ihracatını olumlu etkilediğini kaydeden Yayan, "Libya, Irak, ... gibi ülkelerde yaşanan sorunlar ve Türk müteahhitlerinin bu ülkelerdeki işlerinin sıkıntıya girmesi de sektörümüzü olumsuz etkilemiştir. Türk işadamları aldıkları işlerde ihtiyaç duydukları çeliği Türkiye'den alıyorlardı. Şimdi iş gidince bu pazarlarda da gerilemeler oldu" diye konuştu.

Prof. Dr. Cihan Dura

Karanlıklar Şikâyetle Çözülmez, Sorunlar 'Tek Başına' Çözülmez

Karanlıklar Şikâyetle Çözülmez, Sorunlar 'Tek Başına' Çözülmez

Prof. Dr. Cihan Dura

Hep şikâyet ediyoruz, bütün yaptığımız bu... Her birimiz dünyanın düzene girmesini istiyoruz. Fakat çabayı başkalarından bekliyoruz. Şöyle bismillah deyip de bir işi ucundan tutmuyoruz.

Sadece şikâyetle yetinirsek, neye benzer bu? Zifiri karanlık bir yerde, insanın "karanlık, hep karanlık, nereye bak-sam karanlık" diyerek sızlanıp durmasına benzer. Bu laf, dağıtır mı karanlığı?

Durmadan şikâyet etmek gerçeklerden kaçmaktır. Gerçeklerden kaçmak peşinen yenilmektir. O zaman yapılacak tek şey vardır: Acı gerçeklerin üzerine gitmek, karanlığa bir mum yakmak... Ardından çevrendeki, yakınında ve uzağındaki herkesi birer mum yakmaya teşvik etmek,

peşinden sürüklemek... Elde mumlar, omuz omuza, bir araya gelmek, birlik olmak!.. Bakın o zaman nasıl pırıl pırıl oluyor ortalık...

Minik gagasına su doldurup yanan ormanına koşturan serçe, "ne gelir ki" benim elimden" demeden. Nasıl da binleri sürükledi peşinden?

Mustafa Kemal Paşa... İstanbul'da yalnızdı. Samsun'da yüzler, Erzurum'da, Sivas'ta binler oldu, Ankara'da 100 binler!..

Olup biteni elbette göreceğiz, ancak şikâyet etmekle kalmayacağız.

Hemen kafa yormaya başlayacak, sorunu iyice kavrayıp bir çare bulacağız.

Ve o çareyi, duruma göre tek başımıza, duruma göre el ele verip uygulamaya koyacağız. Çok büyük olasılıkla sorunu çözmüş olacağız.

Eski zamanlarda bir kral,

sarayına gelen yolun üzerine kocaman bir kaya koydurmuş, kendisi de pencereye geçip seyre koyulmuştu. Bakalım neler olacaktı. Ülkenin en zengin tüccarları, en güçlü kervancıları, saray görevlileri, genç ve yaşlı yurttaşları birer birer geldiler, sabahtan öğlene kadar. Hepsi kayanın etrafından dolaşıp saraya girdiler. Pek çoğu şikâyetle yetindi, kralı yüksek sesle eleştirdi. Halkından bu kadar vergi alıyor, ama yolların düzgün, temiz olmasını sağlayamıyordu.

Sonunda bir köylü çıkageldi. Saraya meyve ve sebze getiriyordu. Koca kayayı görünce, sırtındaki küfeyi yere indirdi, iki eliyle kayaya sarıldı ve ıkına sıkına itmeye başladı. Sonunda, kan ter içinde kaldı, ama kayayı da yolun kenarına çekti.

Tam küfesini yeniden sırtına almak üzereydi ki, kayanın eski yerinde bir kesenindurduğunu gördü. Açtı, kese altın doluydu. Bir de kralın notu vardı içinde, "bu altınlar kayayı yoldan çeken kişiye armağanımdır" diyordu kral.

Öyle sorunlar vardır ki kişiseldir, öyleleri de vardır ki, ortak, toplumsaldır. Kimisi tek başına çözülebilir, kimisi ancak el birliğiyle, bir araya gelerek çözülebilir. Yine yukarıda anlattığım öykücüğün misal vereyim, genişletelim

kaya örneğini: Aynı olay ülkenin yüzlerce kentinde, milyonlarca sokağında geçsin. Yolları tıkayan o ağır taşların kaldırılması artık kişisel değil, toplumsal bir sorundur: Birçok fedakâr yurttaşın sorunun üzerine yürüyerek, orada burada her bir taşın altına elini koyup elbirliğiyle çalışması gerekir.

Şimdi örneğimizi gerçek hayata taşıyalım:

Türkiye'ye bakıyoruz. Emperyalizm'in küresel şirketlerinin tehdidi ve buyruğu üzerine, devletimizi yönetenler liberal ekonomiyi, bu çerçevede de serbest dış ticareti uygulamaya başladılar. Bunun sonucu olarak, dışa bağımlılık ve dış ticaret açığı arttı, dış borçlanma büyüdü; özelleştirmeler, yabancı sermaye girişi, yabancıya toprak satışı sonucu ülke yeniden sömürgeleşmeye başladı.

Yalnız bunlar mı, hayır! Sosyal adaletsizlik, kültürel ve ahlaki yozlaşma, yolsuzluk, dincilik, millî birliğin zayıflaması, devletin çözülmesi de atbaşı gidiyor. Bütün bunlar da birleşerek muazzam bir etki oluşturuyor, büyük bir felaketi haber veriyor bize: Millî çözülme, parçalanma ve -Allah esirgesin- Cumhuriyetimizin son bulması...

İşte biz böyle bir sonucu tek başımıza engelleyemeyiz, ancak bir araya gelerek, hep birlikte engelleyebiliriz.

O zaman yapacağımız iş şudur: Millî bir felakete yol aç-

cak olan sebeplerin üzerine, "ben tek başıma da bir şeyler yapabilirim" diyerek, aynı zamanda hep birlikte, örgütlenerek gitmek...

Türkiye'yi felakete sürükleyenler bizim bilgi ve ilgi eksikliğimizden, örgütsüzlüğümüzden, eylesizliğimizden faydalanıyor.

Atatürk "Eğer bir gün çaresiz kalırsanız, bir kurtarıcı beklemeyin, kurtarıcı kendiniz olun" diyor. Yani demek istiyor ki, "cam tavanı kırın, zihninizdeki engeli kaldırın, karanlığa küfretmeyi bırakın, bir mum yakın" diyor.

Öyleyse, Türkiye Cumhuriyetinin kurucu mefkûresi olan Atatürkçülüğü öğrenin, öğretin. Cumhuriyetimizin ana temelleri olan Ulusal Egemenliğin, Tam Bağımsızlığın, Milliyetçiliğin ne olduğunu, bugün nasıl yok edilmekte olduklarını çevrenizden bilmeyenlere anlatmayı görev bilin.

Millî kültür ve tarihimize, özellikle Cumhuriyet tarihimize sahip çıkın. Örneğin, bir Millî Mücadele kahramanını, Kara Fatma'yı, Şerife Bacı'yı, Yahya Kaptan'ı, Tıbbiyeli Hikmet'i, bir Abdurrahman Kâmil Hoca'yı... çocuklarınıza, çevrenize, halkımıza tanıttın. Mutlaka üç kişi, beş kişi, on kişi, bir araya gelin.

İşte "bir mum yakmak" budur, Atatürk'ün demek istediği budur, "kurtarıcı kendisi olmak" budur.

Bütün mesele "Ben tek başıma ne yapabilirim" ayıbından kurtulmaktır.

Peki, kurtulmazsak ne olur?

Değerli bir şairimiz, Atal Behramoğlu ne olacağını dizelere dökmüş, en anlaşılır şekilde gözler önüne sermiş, buyurun, görün:

Ben tek başına ne yapabilirim diye düşündü biri
Ve hiç bir şey yapmamaya karar verdi.

Ben tek başına ne yapabilirim diye düşündü bir öteki
Ve yalnızlığının kuytulduğuna çekildi.

Ben tek başına ne yapabilirim diye düşündü bir üçüncü
Ve tek başına düşünmeyi sürdürdü.

Ben tek başına ne yapabilirim diye düşündü yüzbinler
Ve tek başınalıklarını sürdürdüler.

Ben tek başına ne yapabilirim diye düşündü milyonlar
Milyonlarcaydılar ve tek başınaydılar!

Bu arada birileri onlar adına karar vermekteydi,
Tek başına olduklarını sananlar topluca ortadan kaldırıldılar!

Doç. Dr. Barış Doster

Türkiye'nin Kayıplarının Maliyeti

Rusya, ekonomik yaptırımlarını, siyasi, diplomatik hamlelerini sürdürürken, Türkiye'yi sadece Suriye'den değil, Kırım, Ermenistan ve Güney Kıbrıs'tan da askeri yığınak yaparak çevrelmeye koyuldu. Irak, ülkesinin kuzeyindeki Türk askeri varlığını Birleşmiş Milletler'e taşıdı. İran ise kış koşullarında artan iç talebi gerekçe göstererek, Türkiye'ye sattığı günlük 30 milyon metreküpük doğalgazı kısa süreliğine yarı yarıya azalttı. "Teknik arıza" giderildikten sonra gaz akışı eski seviyesine döndü. Rusya'ya doğalgaz bağımlılığı çok yüksek (yüzde 60). Cumhurbaşkanı Katar'a, başbakan ise Azerbaycan'a alternatif üretmek için gittiler hemen, ama bağımlılık oranının yüksekliği, kısa sürede çözüm bulmayı zorlaştırıyor. O yüzden İsrail'in doğalgazı akla geldi acele. Bu konudaki müzakereleri de hariciye müsteşarı yürütüyor. İzlenen diplomasinin, yandaşlar tarafından nasıl pazarlandığına değil, olgulara bakalım.

BÖLGE BAŞKENTLERİ BİZİ NASIL GÖRÜYOR?

Rusya'yla yaşanan uçak krizi, beraberinde bir dizi olayı tetikledi. İttifaklar ihtiyaçtan doğduğundan, her ittifak da karşısında yeni bir ittifaka zemin hazırladığından, Türkiye can havliyle İsrail'le ilişkileri düzeltmeye yöneldi. Musul'a yolladığı 600 kişilik ek askeri güç, Irak, İran, Rusya ve ABD karşı çıkınca, birkaç gün sonra geri döndü.

Ne denli yalnızlaştığımız, kuşatıldığımız, zayıfladığımız

görüldü. İtibar, güç, güvenilirlik, inandırıcılık, saygınlık, caydırıcılık kaybettiğimiz anlaşıldı. Çok yönlü strateji, çok boyutlu diplomasi, bölgesel aktör, küresel güç adayı gibi sözlerin cilası döküldü. Müttefiklerimiz şunlar; Körfez'de Katar ve Suudi Arabistan, Irak'ta Barzani, Mısır'da İhvan (Müslüman Kardeşler). İzlenen bu diplomasinin ekonomik maliyeti en az 30 milyar dolar. Sadece Rusya'yla yaşanan bunalımın faturası 10 milyar dolar.

Bağdat, Türkiye'yi, Irak'ın kuzeyini ülkeden koparmak isteyen, bağımsızlık ilanı için çabalayan, ABD'nin has müttefiki olarak öne çıkan Barzani'nin, en önemli bölgesel destekçisi olarak görüyor. Türkiye'nin, Barzani'yi bağımsızlık ilanı etmesi için teşvik ettiğine, ona politik, diplomatik, ekonomik destek verdiğine, onunla Irak anayasasını çiğneyerek petrol ticareti yaptığını inanıyor. Barzani'yle iş yapan Türk işadamlarını kırmızı listeye alıp, ihalelerden dışlıyor. Türkiye de,

Barzani'yi Ankara'da, arkasına Irak Kürt Bölgesel Yönetimi'nin bayrağını koyarak karşılıyor. AKP kongresinde ağırlıyor. "Türkiye seninle gurur duyuyor" diye slogan atarak, alkışlıyor. Bağdat; Tahran, Şam ve Moskova'yla ilişkilerini geliştiriyor.

Tahran'daki Türkiye algısı da

farklı değil. İran ile tarihsel dengeli rekabeti bir kenara bıraktı Türkiye. Şah döneminin sona ermesiyle, 1979 İran İslam Devrimi'nden başlayarak, Humeyni iktidarından bugüne dek İran'la dengeleri gözetken Ankara, işe mezhepçilik boyutu kattı. Ancak, bölgesel aktör, İslam aleminin lideri, Ortadoğu'nun sahibi ve sözcüsü olmak için çıktığı yolda, İran'ın elini güçlendirdi. Bölgesel rekabette İran'ın gerisine düştü. Şah döneminde ABD'nin bölgedeki

en gözde müttefiklerinden olan İran, AKP döneminde Türkiye'nin Sünnicilik yapmaya kalkmasıyla, bölgedeki ağırlığını artırdı. P 5+1 (BM Güvenlik Konseyi'nin 5 Daimi Üyesi + Almanya) ile imzaladığı nükleer anlaşmayla diplomatik tecritten kurtuldu. Batıyla ilişkilerini normalleştirmeye başladı. Sadece Rusya ve Çin nezdinde değil, İslam dünyasında da, Arap aleminde de, Bağlantısızlar Hareketi içinde de itibarını pekiştirdi. Almanya ve Fransa ile hızla yakınlaşmaya başladı. Teknoloji ithal etmenin, ekonomisini canlandırmanın önünü açtı.

İran, kaba hatlarıyla nükleer faaliyetlerine 10 yıl için ara vermesi karşılığında, yaptırımların kalkmasını sağladı.

Anlaşma uyarınca, İran'a silah ambargosu 5 yıl, balistik füze ambar-

gosu 8 yıl daha yürürlükte kalacak. Uluslararası Atom Enerjisi Kurumu güvence verirse, silah ambargosu daha erken kalkabilecek. Uranyum zenginleştirme oranı ise 15 yıl boyunca yüzde 3.67'yi geçemeyecek.

Yüksek oranda zenginleştirilmiş uranyumun yüzde 98'i kısmen imha edilecek, kısmen başka bir ülkeye nakledilecek. Gelecek 10 yıl, sadece Natanz'da uranyum zenginleştirilecek.

Çalışır haldeki santrifüj sayısı üçte iki oranında azaltılarak, 6 bine inecek. Batı bankalarında dondurulmuş olan 100 milyar dolarlık varlığına kavuşması, petrolünü, doğalgazını satacağı yeni pazarlara açılması, İran'da yatırım yapmak isteyen batılı dev şirketlerin kuyruğa girmesi, İran'ı ekonomik olarak rahatlatacak. İran Dışişleri Bakanı Cevad Zarif ve ABD'li meslektaşısı John Kerry, Nobel Barış Ödülü'nün güçlü adayları olarak öne çıkarken, birbirlerine önadlarıyla sesleniyorlar. Bu tablo şüphesiz İran-ABD ilişkilerini pürüzsüz yapmıyor. Suriye, İsrail, Irak gibi temel konulardaki zıt pozisyonları sürüyor.

İran, dünyanın en büyük petrol ve doğalgaz üreticilerinden biri olarak, jeopolitik konumu, stratejik önemi, 80 milyonluk nüfusu, bölgesel ağırlığı, geniş coğrafyası, savaş deneyimli ordusu, devlet geleneği, güçlü millet bilinci, köklü milli kültürü ve diplomatik birikimiyle, yabancı yatırımcıların iştahını kabartıyor. Her ne kadar İsrail ve Suudi Arabistan, ABD'nin İran'la anlaşmasına itiraz etseler de, ellerinden fazla bir şey gelmedi. Anımsanacağı üzere, anlaşmayı, İsrail ve Suudi Arabistan "tarihi hata" olarak nitelerken, Suriye ve

Rusya “zafer” olarak selamlamıştı. Bu durum, İran ekseninde yaşanan saflaşmanın da kanıtıydı. Türkiye de fazla belli etmese de, İran’ın imzaladığı anlaşmadan pek memnun olmadı. Çünkü iki ülke, tarihsel süreçte diplomatik, politik, ekonomik, toplumsal, kültürel olarak rekabet halinde. İran’ın artan nüfuzu, yabancı yatırım çekme potansiyeli, Türkiye’nin işini zorlaştırıyor. Türkiye’nin, İran’ın enerjisinin en büyük müşterileri arasında olması da, İran’a karşı manevra sahasını daraltıyor.

BATI EMPERYALİZMİ NEYİ ANLADI?

Şam’la ilişkiler malum, Suriye’de rejim karşıtı tüm güçleri destekleyen Türkiye, Esad karşıtı teröristlerin yüzde 80’ine sınırlarından geçiş olanağı tanıdı. Suudi Arabistan ve Katar’ın parası, CIA’nin örgütlemesiyle Suriye’deki teröristlere yollanan silahların yüzde 80’i de yine Türkiye üzerinden yollandı.

400 binden fazla insanın öldüğü iç savaş sonucunda, ülkesini terk etmek zorunda kalan 5 milyon Suriyelinin yarısı ülkemize geldi. Savaş öncesinde 22 milyon nüfusu olan Suriye içinde bir yerden bir yere göçmek zorunda kalanların sayısı ise 8 milyona yaklaştı. Fakat

Esad, Rusya’nın bizzat sahada müdahale etmesiyle elini güçlendirdi, Ekim 2015’te Moskova’ya gitmişti. Aralık 2015 veya Ocak 2016’da ise Tahran’a gitmeye hazırlanıyor. ABD ve Avrupa, önceliklerinin Esad değil, IŞİD olduğunu defalarca açıkladılar. Esad’ı deviremeyeceklerini anladılar. IŞİD’i Esad’ın desteğini almadan yenemeyeceklerini gördüler.

IŞİD vahşeti, Paris’te yaşanan terör eylemleri, Avrupa kapılarına dayanan Suriyeli sığınmacılar, ABD ve Avrupa’nın gözünü iyice korkutup, bu sorunların Esad olmadan, İran’ın ve Rusya’nın desteği alınmadan çözülemeyeceğini görmelerini sağladı. ABD ve Avrupa, Suriye sorununda farklı kâplarda oldukları Rusya ve İran’la aynı çizgiye kayarken, IŞİD’e karşı mücadelede de aynı safta buluştular.

Esad’ın, fiyaskoyla sonuçlanan eğit-donat gibi projelerle devrilemeyeceğini, Rusya, İran, Hizbullah destekli Suriye’yi yenmeye, teröristlerin, onları besleyen ABD’nin, Avrupalı müttefiklerinin, Türkiye, Suudi Arabistan ve Katar’ın gücünün yetmeyeceğini anladılar. ABD Başkanı Obama, ikinci döneminde İran ve Küba’yla

buzları eriterek, diplomasi karnesine kendince iki pekiyi yazdırdı. Henüz koltuğunu ısıtmadan, hiçbir icraat yapmadan, adeta peşin olarak aldığı Nobel Barış Ödülü’nü, bir başka deyimle, İsrail-Filistin meselesini çözmesi için Obama’ya avans olarak verilen ödülü, sorunu çözemese bile, hak ettiğini düşünüyor mu, bilemeyiz. Ama İran ve Suriye politikasıyla, İsrail’e ve Suudi Arabistan’ın liderlik ettiği Körfez’deki Arap monarşilerine, “Sizin için İran’la daha fazla gerginliğe katlanmayacağım, hesabınızı buna göre yapın” mesajı verdi.

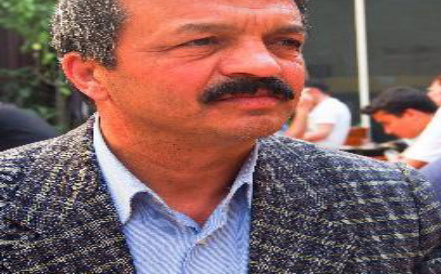
Paris’teki IŞİD terörü, devamında Rus uçağının Türkiye tarafından düşürülmesi, Fransa ile Rusya’yı birbirine yaklaştırdı. Ukrayna ve Kırım bunalımı nedeniyle gerilen ilişkiler düzelmeye başladı.

ABD’nin ikazlarına rağmen Filistin’i devlet olarak tanıyan, dolar ile ticareti sorgulamaya başlayan, petrol ticaretinin Euro ile yapılmasını öneren, “AB ülkeleri aralarındaki ticarete de, Çin-Avrupa arası ticarete de euro kullanılсын” diyen Fransa, Paris’teki IŞİD terörü sonrasında, yeniden ABD’nin hizasına girdi. İngiltere’yle birlikte IŞİD’i bombalıyor şimdi. Türkiye ise Suriyeli sığınmacıları alıkoysun diye, cebine konulan 3 milyar Euro’ya, 2016’da vize muafiyeti geleceği yönünde ağızımıza çalınan bir parmak bala razı oldu, 11 yıl sonra Brüksel’de toplanan AB-Türkiye zirvesinde.

Kıssadan Hisse: Sonuçta herkes kendince bir şeyler kazanırken, Türkiye en çok kaybeden ülke oldu. Ülkeler arası sorunlarda ve ülkelerin iç meselelerinde taraf olmak, Türkiye’nin elini zayıflattı.

İrfan O. Hatipoğlu

“Mühendisim Abi...”

Türkiye İstatistik Kurumu verilerine göre, genel işsizlik oranı yüzde 10.1'dir. İşsizlik dağılımına bakıldığında üniversite mezunları arasında işsizlik oran 12.1, üniversiteyi bitiren kadınlarda bu oran yüzde 18.3'e yükseliyor. Meslek lisesi mezunlarında işsizlik yüzde 9.8, lise altı eğitimlilerde yüzde 9.3, toplamda genç nüfusta ki işsizlik oranı ise yüzde 18.3'tür. Kısacası her beş gencimizden birinin işsiz ve eğitim düzeyi yükseldikçe işsizlik artmaktadır.

Eğitimin yükselmesi ile işsizliğin artması meslek adamı yetiştirme izlencesinde sıkıntı olduğu gösterir. İlk akla gelen, uzun zamandır temel işlevlerini ötelemiş, meslek adamı yetiştiren kurumlara dönüşen üniversitelerin eğitim düzeyidir. İşsizliğin dağılım oranları, işverenlerin değerlendirmeleri üniversitelerin sürüklendikleri meslek adamı yetiştirme işlevlerinde/mesleki beceri kazandırmada yetersiz kaldıkları görülmektedir. Bugün İŞKUR verilerine göre lisans mezunu 355 bin, önlisans mezunu 315 bin ve yüksek lisans mezunu 12 bin 952 kişi işsiz/iş aramaktadır. Yapılan alan çalışmalarında iş bulanların büyük bölümü çalıştıkları iş yerlerinde mutlu olmadıklarını, alanları dışında çalıştırıldıklarını, angarya işler yüklendiğini ve sürekli yeni iş arayışında olduklarını dillendiriyorlar. Girişimciler/yatırımcılar ise mesleki yeterliliğe sahip çalışan bulamakta zorlan-

dıklarını, işe aldıklarında yenilikçi yaklaşımın olmadığı, kavrama, vizyon eksikliği bulunduğu ve sürekli iş arayış içinde olduklarından işi odaklanamadıklarından şikayet ediyorlar.

İşverenlerin ve çalışanların beklentilerine karşılık bulamamasının nedeni, üniversitelerin mesleki eğitime yaklaşımı ile ilgilidir. Son on beş yılda üniversite sayısı hızla artmış, kentsel altyapıları dikkate alınmadan tüm kentlerimizde üniversiteler kurulmuştur. Üniversite rektörleri yerel siyasilerin, ticaret ve sanayi odaları vb. sivil toplum örgütlerinin baskısını dayanamamaları fakülte, yüksekokul ve meslek yüksekokulu açtılar. Öğrenci sayısı ölçüsüz arttırıldı, akademik kadrodan yoksun obez büyüme sağlandı. Öğrenci alınması için getirilen “üç yardımcı doçenti bul, al öğrenciyi” kuralını, çoğu zaman öğretim elemanlarını klonlayarak çözdüler. Ne dersi olursa veririz anlayışında olan öğretim elemanları ve kentin bilinen hukukçusu, mühendisi, mali müşavirinin öğretici kadrosuna katılmasıyla eğitim sürdürülmektedir. Akademik kadrodaki yetersizliğe ek olarak ilgili mesleğin edinilebilmesi için gerekli altyapı eksikliği göz ardı edildi. Ortaya yarı bilgili, özgüvenden yoksun farklı meslek adamı profili çıktı.

Farklı meslek adamı profilinin çıkmasında en çok etkilenen meslek gurubu mühendislerdir. Taşra üniversiteleri (ana kentler dışında kalan) hiçbir akademik ölçütü ve kuruldukları kentlerin üretim alt yapısını dikkate almadan mühendislik fakülteleri açtılar. Oysa mühendislik eğitimi üretime/uygulamaya yönelik, inovasyon odaklı, teknolojiyi yakından izleyen, dışa

dönük olması nedeniyle kuruldukları kentlerin üretim altyapıları çok önemliydi. Dikkate alınmadı, eğitim kampüslerine sıkıştırıldı. Akademik kadrolar yetkin olmayan genç akademisyenler ve alan dışından tamamlandı. Örneğin mimarlık, makine, inşaat, gıda mühendisliği akademik kadrosu ziraat mühendisliği kadrolarından sağlanması gb. Diğer bir handikap bu okullara başarılı öğrenciler tercih etmedi/etmiyor. Tercih eden öğrenciler ise mühendislik eğitimi alacak bilgi altyapısından yoksun. YÖK Başkanı'nın deyimiyle dört işlemleri bilmeyen öğrenciler okullara kabul edildi. Öğretim elemanı yetkisizliği ve bilgisiz öğrenci birlikteliği, her yıl binlerle ifade edilen, mesleki donanımı eksik, mesleki ilişkisi “mühendisim abi...” söyleminden ileri gitmeyen mühendisin yetişmesinin önünü açtı. Mesleki bilgi yetersizliği mühendislik eğitimi ile sınırlı değil. Eğitim Fakültesi mezunlarının öğretmenliğe giriş alan sınavında, İktisadi İdari Bilimler Fakültesi mezunlarının serbest muhasebeci/mali müşavir giriş sürecinde aldıkları sonuçlar dikkatle incelendiğinde sorunun derinliği anlaşılır.

Çalışma yaşamında yaşanan sıkıntı gençlerin meslekleri ile ilgili temel becerilerden yoksun olmalarıdır. Bilgi/beceri/vizyon eksikliğinin giderilmesi üniversitelerde verilen nitelikli eğitimle olur. Üniversitelerdeki mesleki eğitimi yeniden ele alıp bir üst aşamaya taşıyacak önlemler geliştirilmeli ve yaşam boyu öğrenmeyi öne çıkarmalıyız. Bunu yapmadığımız sürece gençlerimizin meslekleri ile ilişkileri “mühendisim abi...” söylemini aşamayacaktır.

Gençlerimiz bunu hak etmiyor.

BASINDA USİAD

Sabah yazarı Emre Aköz köşesinde, USİAD'ın Yerli Malı Haftası'na ilişkin açıklamasına yer verdi...

EMRE AKÖZ

17 Aralık 2015

Yerli Malı Haftası

Ulusal Sanayici ve İş Adamları Derneği (USİAD) geçen gün bir e-mail göndererek, 12-18 Aralık arasının 'Yerli Malı ve Tutum Haftası' olduğunu hatırlattı.

Bu haftayla ilişkim o kadar uzun zamandır kopuk ki hakkındaki bütün bilgilerim uçup gitmiş. Tazelemek gerekti:

1929'da patlayan dünya ekonomik krizi ihracatımızı vuruyor. Genç Cumhuriyet de iç pazarı geliştirmek, yerli sanayii desteklemek için, tasarrufu ve yerli malı kullanımını özendirmeye çalışıyor.

Böylece 'Yerli Malı Haftası' kutlamaları başlıyor. 1983'te haftanın adı 'Tutum, Yatırım ve Türk Malları Haftası' olarak değiştiriliyor.

Doların 3 lira civarında dolandığı bir dönemde, bolca yabancı ara-malı kullanan yerli sanayicilerin bu haftayı hatırlatması şaşırtıcı değil elbette.

Yerli Malı Haftası başka bir çağa aitti. Aslında günümüzün küresel ekonomisinde yeri yoktu. Ancak şartların değişmesiyle birden anlam kazandı.

Tabii bir farkla: 30'larda, 40'larda "Yerli malı kullanın" çağrısını yapan, dönemin iktidarıydı, hâkim ekonomik sınıftıydı. Bugün ise küreselleşmeye direnmeye çalışan sermaye ve emek aynısını söylüyor.

İşin ilginç ABD'de de benzeri bir durum var. Hani geçenlerde değinmişim: Süpermarket zinciri Wal-Mart'ın, bazı malları Çin'den alması yüzünden, 2001-2013 yılları arasında, 400 bin Amerikalı işinden olmuş. İşte ABD orta sınıfının daralmaya başlamasının bir nedeni de bu...

Küreselleşme çağında emek ve bilhassa tarım üreticileri yerel kalıyor. Sermaye gibi dünyayı dolaşamıyor. Dolayısıyla Amerikan emekçileri ve üreticileri Wal-Mart ve benzeri ithalatçılara, "Yerli malı kullanın... Tedarikçileriniz Çinli değil Amerikalı olsun" demektedir.

Bunlar yeni bir dünyanın acı veren doğum sancıları.

89. Yılında Türk Şeker Sanayi

89. Yılında Türk Şeker Sanayi 26 Kasım 1926 tarihinde; Alpullu Şeker Fabrikası ilk Türk şekerini üretmişti.

26 Kasım 2015 ilk Türk şeker fabrikasının üretime başlamasının 89'uncu yıl dönümüdür.

Okuyucularımın Yüksek Mühendis Erkin Çetinkaya, şeker sanayiindeki gelişmeleri özetleyen bir not gönderdi. Şeker ekonomiyi, çiftçiyi, tüketiciyi ilgilendiren bir konu.

Çetinkaya diyor ki; şeker sanayi Cumhuriyet sanayi devriminin başlangıcıdır.

-Türkiye İş Bankası'nın iştirakiyle, Şakir Kesbir ve Hayri İpar öncülüğünde İstanbullu tacirler tarafından 14 Haziran 1925 tarihinde "İstanbul ve Trakya Şeker Fabrikaları AŞ" adıyla kurulan şirket, Cumhuriyet'in verdiği sanayileşme arzu ve heyecanıyla 22 Aralık 1925 tarihinde Alpullu Şeker Fabrikası'nın temelini atmıştı.

-Uşak da şeker fabrikası yatırımı 19 Nisan 1923'te kurulan "Uşak Terakki Ziraat AŞ" tarafından gerçekleştirildi. Sermayesi halktan yumurta toplanarak temin edildi. 6 Kasım 1925 tarihinde temeli atılan Uşak Şeker Fabrikası ilk şekerini 17 Aralık 1926'da çıkardı.

-1933 ve 1934 yıllarında Kemal Atatürk'ün direktifleriyle Eskişehir ve Turhal Şeker Fabrikaları kuruldu. Kimya Yüksek Mühendisi Kazım Taş-

kent, Kimya Yüksek Mühendisi Muhammer Tuksavul Yüksek Mühendisi Ahmet Yolaç şeker fabrikalarının kuruluşunda emeği geçenlerin başında gelir.

-Bu sanayi öncüsü mühendislerin gayretleriyle Turhal ve Eskişehir Şeker Fabrikaları'nın yanlarında birer makina imalat atölyeleri de kuruldu. Bu atölyelerin kurulması şikâyet konusu olmuş, şeker fabrikalarının sadece şeker üretmesi gerekirken makine imalat işiyle de uğraşması kaynak israfı olarak görülmüştü. Ne var ki II. Dünya Savaşı döneminde yedek parça temini imkansız hale geldiğinde, bu atölyeler sayesinde fabrikalar çalışabildi.

-1953-1957 yılları arasında 11 şeker fabrikası daha yapılarak sayı 15'e ulaştı.

Anahtar teslimi olarak Alman ve Fransız firmalarına yaptırılan bu fabrikaların, montaj ve devreye alınmasında teknolojik bilgileri gelişen Türk mühendislerimiz, yeni şeker fabrikalarının tamamen yerli olanaklarla kurulabileceklerine inandılar.

-Bu bilgi birikimi ile önce Irak Musul'da Alman Krupp firmasıyla ortak bir şeker fabrikası kurulması girişimi başlatıldı. Öncü mühendis ve işçiler Musul'a gönderildi. 1957 yılında Irak'ta ihtilal olması üzerine bu girişim sonuçsuz kaldı.

-1962 yılında Ankara, 1963 yılında

Kastamonu Şeker Fabrikaları tamamen ulusal teknolojiyle projelendirildi, büyük ölçüde yerli makine ve donanıyla inşa edildi.

-Türkşeker sadece şeker üreten bir kuruluş değildi. Kuruluşundan itibaren bilimsel ve teknolojik gelişmelere önem verildi.

-Eskişehir Şeker Fabrikası, bünyesinde kurulan zirai ve teknoloji araştırma laboratuvarları daha da geliştirilerek Ankara'da bir Şeker Enstitüsü kuruldu.

-Enstitü 1965 yılında çalışmalarına başladı. Araştırma ve geliştirme çalışmalarlarıyla ülke tarımına ve sanayine bilimsel ve teknolojik destek sağladı.

-Türkiye şartlarına uygun pancar tohumları yetiştirildi, anaç ve elit tohumlar geliştirildi. Böylece tohumda dışa bağımlılık sona erdi.

-Tohum ve hayvancılık konusunda şeker fabrikalarının çevrelerinde örnek çiftlikler oluşturuldu. Özellikle Lüleburgaz Sarımsaklı çiftliğinde elde edilen sonuçlar, Amerikan çiftlikleriyle boy ölçülecek düzeydeydi.

-1967 yılında Ankara Makine Fabrikası'nın kurulmasıyla şeker sanayinin makine imalat kapasitesi artırıldı.

-1974 yılında temeli atılan Afyon Şeker Fabrikası'yla yeni bir atılım başlandı. İki yılda üç şeker fabrikası yapılarak fabrika sayısı 30 a çıkarıldı.

Bu fabrikalar tamamen Türk mühendislerinin projeleriyle yerli emekle yapıldı. Sadece türbo alternatör grupları ithal edildi.

Avrupa'da sanayi devriminde hızlandırıcı etki yapan şeker, Türkiye'de de sanayinin başlangıcının kurucu gücü oldu.

Türkiye'de sanayileşmenin temelinde şeker fabrikaları vardır.

Güngör Uras
(Dünya, 1 Aralık 2015)

MADENCİLİKTE LİNYİT İLK SIRADA

TÜİK tarafından yapılan açıklamaya göre, katı yakıtların 2015 yılı Eylül ayı toplam satılabilir üretim miktarlarına bakıldığında taşkömürünün 81 bin 274 ton, linyitin 3 milyon 186 bin 535 ton ve taşkömürü kokunun 382 bin 248 ton, teslimat (1) miktarlarına bakıldığında ise taşkömürünün 2 milyon 708 bin 77 ton, linyitin 3 milyon 64 bin 529 ton ve taşkömürü kokunun 411 bin 122 ton olarak gerçekleştiği görüldü.

Üretilen katı yakıtların teslimatları karşılama oranı (2) % 3 ile en düşük taşkömüründe gerçekleşti. Bu oran linyitte % 104 iken taşkömürü kokunda % 93 olarak hesaplandı.

Katı yakıtların teslimat yerlerine göre dağılımı incelendiğinde taşkömürü teslimatının % 41,9'u termik santrallere, % 21,2'si kok tesislerine, % 5,3'ü demir-çelik haricindeki sanayiye yapılırken linyit teslimatının % 87,9'u termik santrallere yapıldı. Taşkömürü kokunun ise % 97,4'ü demir-çelik sanayine sevk edildi.

200 BİNE YAKIN KAREKODLU ÇEK YAPRAĞI PİYASADA

Kredi Kayıt Bürosu (KKB) Genel Müdürü Kasım Akdeniz, haziranda piyasaya sürülen karekodlu çekleri 10 bine yakın işletmenin kullanmaya başladığını belirterek, kullanımının artmasıyla ticaretin daha güvenli hale geleceğini, milli gelirin artışına olumlu etki yapacağını söyledi.

Akdeniz, çek piyasasının Türkiye'de son derece önemli olduğunu ifade ederek, vadeli çek keşide etme yönünden dünyadan çok farklı kullanıldığını dile getirdi.

KOBİ'lerin yeterli sermayeleri olmadığı için finansmana ihtiyaç duyduğunu belirten Akdeniz, bunun büyük kısmını vadeli olarak satın aldıkları mallar ve hizmetler yoluyla satıcılardan sağladıklarını ve bunu yaparken de büyük ölçüde vadeli çeki tercih ettiklerini aktardı.

Türkiye'de çeklerle ilgili bir problem olduğunda veya arkası yazılanların oranı arttığında ticaretin ve üretimin etkilendiğini ifade eden Akdeniz, "Çek sisteminin Türkiye'de sağlıklı bir şekilde işlemesi gerekiyor. Sağlıklı şekilde işlemesi de keşide edilen çeklerin üzerilerine yazıldığı tarihte ödenmesine bağlı. Satıcıların vadeli mal satacakları kişileri doğru bir şekilde seçmeleri gerekiyor. Bunun için 2012'den itibaren çek raporlarını oluşturduk" dedi.

FİNANSBANK KATARLILARA SATILDI

Yılın son büyük satış haberi Finansbank'tan geldi. Reuters'ın haberine göre Katarlı QNB, National Bank of Greece'in Finansbank'taki yüzde 99.81 payının tamamını 2.75 milyar Euro'ya satın aldı. Yunanlı NBG sermaye darboğazından kurtulmak için hedeflediği gibi Finansbank'ı Katarlı QNB'ye 2.75 milyar Euro'ya sattı. NBG, Avrupalı otoritelere karşı 'sorumluluk için sattım' açıklamasını yaparken, Katarlı QNB'den 'Türkiye için sabırsızlanıyoruz' mesajı geldi.

QNB tarafından yapılan yazılı açıklamada, satın alma işleminin iki bankanın yönetim kurulu ve Yunanistan Finansal İstikrar Fonu tarafından onaylandığı ifade edildi.

Açıklamada düzenleyici kurumlardan onayın ardından satın alma işleminin 2016'nın ilk yarısında tamamlanmasının beklendiği ifade edildi.

Finansbank'ın Katarlılara satışı KAP'a da bildirildi. KAP'a NBG'nin yaptığı açıklamayı aktaran Finansbank, satışta NBG'nin Finans Yatırım Menkul Değerler'de sahip olduğu yüzde 0.2 hisse, NBG'nin Finans Portföy Yönetimi'nde sahip olduğu yüzde 0.02 hisse ve NBG'nin Finans Leasing'de sahip olduğu yüzde 29.87 hissesinin dahil olduğunu belirtti.

BİR YILDA İKİ SEÇİM BÜTÇEYE AĞIR GELDİ

Seçim ekonomisi uygulamasının 11 ayda bütçeye getirdiği yük 5.4 milyar liralık açık oldu.

Maliye Bakanı Naci Ağbal, bütçenin Ocak-Kasım döneminde 5,4 milyar lira açık verdiğini bildirdi.

Ağbal, Kasım ayı bütçesine ilişkin yaptığı yazılı açıklamada, geçen ay bütçe giderlerinin 43 milyar lira, faiz hariç bütçe giderlerinin de 39,1 milyar lira olarak gerçekleştiğini belirtti.

Söz konusu ayda, bütçe gelirlerinin 43,8 milyar lira, vergi gelirlerinin de 39,4 milyar lira olduğunu kaydeden Ağbal, "Bu sonuçlara göre kasım ayında bütçe 798 milyon lira fazla vermiş, faiz dışı fazla ise 4,7 milyar lira olarak gerçekleşmiştir" ifadelerini kullandı.

Ağbal, Ocak-Kasım döneminde bütçe giderlerinin 447,2 milyar lira, faiz hariç bütçe giderlerinin de 396 milyar lira olduğunu açıkladı. Bu dönemde bütçe gelirlerinin 441,8 milyar lira, vergi gelirlerinin de 372,7 milyar lira olduğunu belirten Ağbal, böylece bütçenin Ocak-Kasım döneminde 5,4 milyar lira açık verdiğini, faiz dışı fazlanın ise 45,8 milyar lira olarak gerçekleştiğini ifade etti.

AVRUPA VE AMERİKAN PETROL FİYATI EŞİTLENDİ

Kuzey Denizi'nden çıkarılan Brent petrol ile Batı Teksas petrolünün fiyatı eşitlendi.

Brent petrolü ile Batı Teksas petrolü arasındaki fiyat farkı kapandı. Dün Şubat vadeli Batı Teksas petrolü 4 yıldan bu yana ilk kez Brent petrolünden daha yüksek bir fiyattan işlem gördü. Petrol fiyatlarındaki yukarı harekette API'nın verilerinin ABD ham petrol stoklarının 3,6 milyon varil azaldığına işaret etmesi etkili oldu.

Brent petrolü düne göre 35 cent artışla 36,46 dolar/varil, Batı Teksas petrolü ise 32 cent artışla 36,46 dolar/varil seviyesinden işlem görüyor.

Analistler, ABD'de ham petrol ihracat yasağının 40 yıldan sonra kaldırılmasının Batı Teksas petrolüne güveni artırdığını ve Brent petrolü ile aradaki farkın kapandığını ifade ediyorlar.

İPOTEKLİ KONUT SATIŞLARI AZALDI

Kasım'da ipotekli konut satışları bir önceki yılın aynı ayına göre yüzde 22,7 oranında azaldı.

Türkiye genelinde konut satışları 2015 Kasım ayında bir önceki yılın aynı ayına göre yüzde 2,1 oranında artarak 106 bin 8 oldu. Satışlarda İstanbul, 20 bin 82 konut ile en büyük payı (yüzde 18,9) elde etti. Onu 11 bin 368 (yüzde 10,7) ile Ankara, 6

bin 522 (yüzde 6,2) ile İzmir izledi. Konut satış sayısının düşük olduğu iller 7 ile Hakkari, 12 ile Ardahan ve 47 ile Şırnak olarak sıralandı.

Türkiye İstatistik Kurumu'nun (TÜİK) Kasım ayı Konut Satış İstatistiklerine göre yabancılara 2015 yılı Kasım ayında 2 bin 119 konut satışı gerçekleşti. Ülke uyruklarına göre en çok konut satışı Irak vatandaşlarına yapıldı. Kasım ayında Irak vatandaşları Türkiye'den 495 konut satın aldı. Irak'ı sırasıyla, 226 konut ile Suudi Arabistan, 193 konut ile Kuveyt, 136 konut ile Rusya Federasyonu ve 98 konut ile Afganistan izledi.

Türkiye genelinde ipotekli konut satışları bir önceki yılın aynı ayına göre yüzde 22,7 oranında azalış göstererek 28 bin 553'e indi. Toplam konut satışları içinde ipotekli satışların payı yüzde 26,9 olarak gerçekleşti. İpotekli satışlarda İstanbul 6 bin 459 konut satışı ve yüzde 22,6 pay ile ilk sırayı aldı. Toplam konut satışları içerisinde ipotekli satış payının en yüksek olduğu il yüzde 33,8 ile Bartın oldu.

DAYANIKLI MAL SİPARİŞLERİ SABİT KALDI

ABD Ticaret Bakanlığı'ndan yapılan açıklamaya göre, dayanıklı tüketim malı siparişleri mevsimsel etkilerden arındırılmış verilerle değişim göstermedi. Analistlerin tahmini, siparişlerin yüzde 0,7 düşüş göstereceği yönündeydi.

Dayanıklı tüketim malları siparişleri ulaşım hariç yüzde 0,1, savunma hariç yüzde 1,5 düşüş gösterdi.

Aynı ayda makine siparişleri yüzde 1,5 azalırken, elektronik ekipman siparişleri yüzde 2,6 arttı. Öncü metal siparişlerinde yüzde 2,7 düşüşün olduğu ayda, fabrikasyon metalik ürün siparişleri yüzde 0,9 artış oldu.

Hava araçları hariç savunma dışı siparişler yüzde 0,4 düşerken, hava araçları hariç savunma dışı nakliyeler yüzde 0,5 geriledi. Nakliyelerde yüzde 0,9 artış olurken, ulaşım hariç nakliyeler yüzde 0,1 düştü, savunma hariç nakliyeler yüzde 1,3 arttı.

Dayanıklı mal siparişleri, ülkedeki yerli üreticilerin hemen veya gelecekte teslim etmek üzere aldıkları siparişlerden oluşuyor. Dayanıklı mal terimi bir yıldan daha fazla kullanım ömrüne sahip ürünler için kullanılıyor. En önemli dayanıklı mal ürünleri taşıt araçları, beyaz eşya, savunma sanayi ürünleri, elektronik ürünler, makineler vb. olarak sayılıyor.

ABD'de kişisel gelirler Kasım'da yüzde 0.3 ile beklentilerin hafif üzerinde artarken; çekirdek kişisel tüketim harcamaları (PCE) endeksi ise yüzde 0.1 ile beklentilere paralel gerçekleşti.

Reuters anketine katılan ekonomistler, kişisel gelirlerin yüzde 0.2, gıda ile enerji maliyetlerini kapsamayan çekirdek PCE'nin yüzde 0.1 yükseleceğini tahmin ediyorlardı.

Daha önce yüzde 0.4 olarak açıklanan Ekim ayı kişisel gelirleri ile yatay olduğu açıklanan çekirdek PCE'de bir revizyona gidilmedi.

FINDIKTAN 860 MİLYON DOLAR DÖVİZ GİRDİSİ

Dünya fındık üretim ve ihracatının önemli bölümünü gerçekleştiren Türkiye, 2015-2016 sezonunun ilk üç ayında fındık ihracatından 860 milyon dolar döviz girdisi sağladı.

Karadeniz Fındık Mamulleri ve İhracatçıları Birliğinden yapılan yazılı açıklamada, 1 Eylül'de

başlayan 2015-2016 fındık ihraç sezonunun ilk üç ayında, standart natürel iç fındığın kentalinin (100 kilogramı) ortalama 944 dolardan işlem gördüğü belirtildi.

Açıklamada, 1 Eylül-30 Kasım arasında Türkiye'nin, 88 bin 267,8 ton fındık ihraç edip, karşılığında 860 milyon 530 bin 600 dolar gelir elde ettiği bildirildi.

İhracatın 70 bin 255,1 tonunun AB ülkelerine yapıldığı aktarılan açıklamada, AB dışındaki Avrupa ülkelerine 5 bin 635,7, denizaşırı ülkelere 7 bin 938,1 ve diğer ülkelere ise 4 bin 438,9 ton fındık ihracatı gerçekleştirildiği ifade edildi.

Türkiye, geçen sezon aynı dönemde 68 bin 33 ton fındık ihraç ederek, karşılığında 779 milyon 781 bin 368 dolar gelir elde etmişti.

MAKARNALIK BUĞDAY ÜRETİMİNDE TÜRKİYE 4. SIRADA

Uluslararası Hububat Konseyi (IGC) makarnalık buğday üretiminde Türkiye'nin dördüncü sırada yer aldığını açıkladı.

Türkiye, IGC tarafından 2015/16'da 50.000 ton olarak öngörülen irmiği de içeren makarnalık buğday ihracatı ile başlıca ihracatçı ülkeler arasında içinde bulunduğumuz sezonda Kanada, AB, Meksika, ABD, Avustralya, Kazakistan'ın arkasından yedinci sırada yer alıyor.

Okan Üniversitesi Gıda Mühendisliği Bölüm Başkanı Prof. Dr. M. Hikmet Boyacıoğlu, Uluslararası Hububat Konseyi IGC'nin dünya hububat durumuna ilişkin raporunu değerlendirdi.

Prof. Dr. Boyacıoğlu yaptığı açıklamada "Türkiye 2,4 milyon tonluk üretimi ile 2015/16 sezonunda 36,7 milyon ton olarak öngörülen toplam makarnalık buğday üretiminde AB, Kanada ve Cezayir'in arkasından dördüncü sırada yer alıyor" dedi.

Konseyin 2014/15 sezonu sonunda 33,2 milyon ton miktarda gerçekleştiğini tahmin ettiği dünya makarnalık buğday üretiminin, Temmuz 2015/Haziran 2016 döneminde, 2014/15 sezonundan yaklaşık yüzde 10 oranında yüksek, 36,7 milyon ton düzeyinde gerçekleşmesini beklediğini aktaran Prof. Dr. Boyacıoğlu "Türkiye raporda 2015/16 sezonunda 2,4 milyon ton düzeyinde gerçekleşmesi beklenen durum buğdayı üretimi ile dünya durum buğdayı üretiminde ön sıralarda AB (8,0 milyon ton), Kanada'nın (4,7 milyon ton) ve Cezayir'in (2,5 milyon ton) arkasında geliyor" diye konuştu.

MERKEZ'DEN SADELEŞME SİNYALLERİ

Merkez Bankası, bugün bankacı ve ekonomistlere gerçekleştirdiği sunumda, sadeleşme adımlarının başlanabileceğinin işaretini verdi.

Merkez Bankası (TCMB) dün gerçekleştirdiği ve sürpriz bir karar ile kısa vadeli faiz oranlarının tamamını sabit tuttuğu Para Politikası Kurulu (PPK) kararı sonrası bugün bankacı ve ekonomistlere gerçekleştirdiği sunumda şu

mesajları verdi:

- Sıkı para politikası duruşunun ve alınan makroihtiyati önlemlerin etkisiyle yıllık kredi büyüme hızları makul düzeylerde seyretmekte
 - Dış ticaret hadlerindeki olumlu gelişmeler ve tüketici kredilerinin ılımlı seyri cari dengedeki iyileşmeyi desteklemekte
 - Avrupa Birliği ülkelerinin talebindeki artışın da katkısıyla büyüme kompozisyonu net ihracat lehine değişmekte
 - Enerji fiyatlarındaki gelişmeler enflasyonu olumlu yönde etkilemeye devam etmekte. Bununla birlikte, birikimli döviz kuru hareketleri çekirdek enflasyon eğilimindeki iyileşmeyi geciktirmekte
 - Enflasyon beklentileri, fiyatlama davranışları ve enflasyonu etkileyen diğer unsurlardaki gelişmeler dikkate alınarak para politikasındaki sıkı duruş sürdürülecek
 - Küresel para politikasındaki normalleşmenin başlaması ile birlikte oynaklıklarda gözlenen düşüşün kalıcı olması halinde önümüzdeki toplantıdan itibaren para politikasındaki sadeleşme adımlarına başlanabilecek.

1930'larda Ankara: Avusturya Büyükelçisi'nin Gözüyle-Norbert Von Bischoff

Norbert Von Bischoff; 1930-1932 yılları arasında Türkiye'de Avusturya Büyükelçiliği müsteşarı, 1933 yılında Avusturya Büyükelçisi olarak bulundu. Türkiye'de geçirdiği bu üç yılı hayatının en değerli yılları olarak kabul eden Bischoff, bu üç yıl boyunca Türkiye'deki oluşumu dikkatle izledi. Türkiye'deki sorunlar ve olaylar hakkında kısmen bilgi sahibi olan ve bu nedenle yaşanan tüm gelişimin büyüklüğünden, anlamından ve gerekliliğinden haberdar olmayanları aydınlatmak üzere gözlemlerini, tespitlerini bir araya getirdi. Tarihçi Kitabevi Genel Yayın Yönetmeni Necip Azakoğlu, Bischoff'un değerli gözlemlerinden ve dönemi inceleyen diğer kaynaklardan faydalanarak bu kitabı derledi.

"... insan faktörü konusu da farklı değildi. İmparatorluk döneminde ülkedeki tüm ekonomik faaliyetleri yabancılara ve Hıristiyan azınlıklara bırakan, bu konuda ne deneye, ne de geleneğe sahip olan Türkler, şimdi ülkeden uzaklaştırılan Ermenilerin ve Rumların yardımı olmadan, politik nedenlerle bu işlerden uzak tutulan, kendileri de uzak kalmak isteyen yabancılardan da yardım görmeden, çok kısa bir süre içinde her işin üstesinden gelmek zorundaydılar.

Türk devriminin büyüklüğünü anlayabilmek için, geleceğe yönelik bir perspektif içinde Türkiye'ye bakmak gerekir. Ancak o zaman Türk devriminin dünya tarihi içindeki eşsizliği idrak edilebilir; gerek etkinliği, gerekse amacı itibarıyla şimdiye kadar yaşanmış ulusal kurtuluş hareketlerinden çok farklı olduğu görülebilir. Ve ancak o zaman Türkiye'nin yeniden yapılandırılmasını tasarlayan ve gerçekleştiren rejimin eylemleri ile yöntemleri hakkında hüküm verilebilir..."

1930'larda Ankara, Der: Necip Azakoğlu, Tarihçi Kitabevi, 224 sayfa.

Hüsnü Arkan - UYKU

Müziyen Hüsnü Arkan'ın yazı ve edebiyat serüveni devam ediyor. Arkan'ın yeni kitabı "Uyku" da kitapçı raflarındaki yerini aldı. Radikal Kitap dergisinde kitap hakkında bir tanıtım/eleştiri yazısı kaleme alan Onur Çalı şunları söylüyor:

Hüsnü Arkan, her kitabında farklı bir konuyla çıkıyor okur karşısına. Mino'nun Siyah Gülü'nden Menekşeler, Atlar, Oburlar'a ve diğer romanlarına uzanan geniş bir yelpaze. Uyku, ütopyayı sorgulayan bir ütopyada muhalif düşünceleri nedeniyle rüyaya sürgün edilmiş bir adamın hikâyesi...

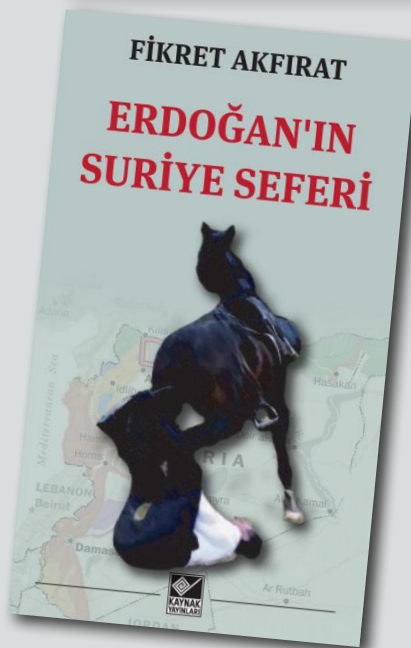
Uyku'da vicdan, adalet, ahlak, sorumluluk, yaşam-ölüm, inanç, aşk gibi insanlığın evrensel soru(n)larını düşünle gerçek arasında gidip gelen bir anlatımla ve ustalıklı ele alıyor.

Kitaptan küçük bir alıntı, Arkan'ın dili hakkında yeterince fikir verecektir:

"Aslıma dönmüştüm; çam dallarıyla birlikte sallanıyor, kozalaklarla yere düşüyor, suyla akıyordum. Bir el, hiç incitmeden ruhuma dokunuyor, okşayışlarıyla yaşamımı yoğuruyor, biçim veriyordu. Rahattım; sonunda ortaya iyi bir sanat yapıtı çıkacağından hiç kuşum yoktu. İyi bir yaşam, iyi bir öykü, iyi bir son... Bir kitapta okumuştum; bir adam mutsuz biten öykülerin sonunu değiştiriyordu. İş gücü buydu; öykülerin sonunu değiştirmek... Şimdi, elinde kalemle benim öykümün üstüne eğilmişti. Silgisi de vardı. Kargacık burgacık harfleri özenle siliyor; silgi parçalarını temizlemek için kâğıda üflüyordu. Bağlılıklarım, inandıklarım, önemsediklerim havada uçuşuyordu. Yeniden yaratılıyordum."

Hüsnü Arkan, Uyku, Kırmızı Kedi Yayınevi, 232 sayfa.

Fikret Akfırat - ERDOĞAN'IN SURİYE SEFERİ

2011 Mart'ında düşmesine basılan Suriye seferinin tek bir hedefi var: Arap dünyasında bağımsızlıkçı, laik ve antiemperyalist direnişin en önemli dayanak noktası olarak görülen Suriye'yi çökertmek, parçalamak ve Büyük Ortadoğu Projesi'nin merkezinde yer alan İkinci İsrail'in denize açılmasını sağlamak; Irak işgalinin ardından Suriye ve İran'ı da parçalayarak BOP haritasındaki "free Kurdistan"ı gerçekleştirmek.

Suriye, bugün insanlığın barbarlığa karşı savaşında ön cephe. Beşar Esad liderliğindeki tek mil Suriye halkı sadece kendi vatanları için değil, aynı zamanda bütün dünyanın geleceği adına emperyalizme karşı kararlı bir savaş veriyor.

Kitapta, Akfırat'ın Suriye yöneticileriyle yaptığı röportajlar da yer alıyor.

Akfırat'ın röportaj yaptığı isimler şöyle:

Suriye Devlet Başkanı Beşar Esad'la, Suriye Başbakan Yardımcısı Dr. Kadri Cemil'le, Suriye Kürt Ulusal İnisiyatifi Başkanı Ömer Ossi'yle, Suriye Evkaf Bakanı Dr. Muhammed Abdülsettar Seyyid'le, Suriye Genel Müftüsü Bedreddin Hassun'la röportajlar...

Fikret Akfırat, Erdoğan'ın Suriye Seferi, Kaynak Yayınları, 216 sayfa.

The way of natural taste...

PAKTEL®
PRESENT®

MUTFAK GEREÇLERİ SAN. VE TİC. LTD. ŞTİ.
PERAKENDE SATIŞ : www.paktelkitchen.com

Büro : İstoç Top.Çar. 2.Ada No: 26 Bağcılar - İstanbul Tel : 0 212 659 52 85 Fax : 659 11 22
Fabrika : Hoğdere Asfaltı Evren 2 Oto San. Sit. 22. Blok No : 6-7-16-17 Esenyurt - İstanbul
Tel : 0 212 672 10 84 FAX : 762 01 10 Web : www.paktel.com.tr E-Posta:paktel@paktel.com.tr

"Türk Ekonomisinin En Büyük Riski: AB ve Dünyadaki Belirsizlikler"

Dövizden Kazananlar ve Kaybedenler

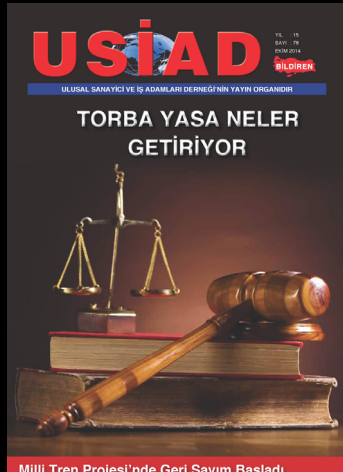
Dünyadaki Her Evde Bir Türk Malı Olsun

"TASARRUF EDİN YERLİ MALI KULLANINI!"

İŞ HAYATI İLE İLGİLİ TAVSİYELER

Milli Tren Projesi'nde Geri Sayım Başladı

Prof. Dr. Mustafa Kaymakçı: Çiftçinin Cebinde Para Var mı

Prof. Dr. Cihan Dura: Küresel Şirketler Dünyaya El Koyabilir!

Mustafa Pamukoğlu: Ekonomide Krizi Beklemeyenler

Prof. Dr. Cihan Dura: Halkımız AKP'ye Değil "Sanal Refah"a Oy Veriyor

Ekonomist Fatma Nur Gür: Seçimler Piyasayı Nasıl Etkileledi

Prof. Dr. Cihan Dura Yazdı: Yeni Bir Sömürgecilik; Arazi Kiralama

MUSTAFA PAMUKOĞLU YAZDI: EKONOMİ NEREYE GİDİYOR?

Prof. Dr. Cihan Dura yazdı: Büyük Tehlike; Ulus-Ötesi Şirketler

Ekonomist Mahfi Eğilmez: "Büyümede Öyle Büyük Bir Başarıymız Yok"

Doğtaş Yönetim Kurulu Başkanı Davut Doğan: "Mobilya sektöründe KDY yüzde 18'den yüzde 8'e indirilemedi!"